

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIAN”

Onor. Biblioteca Palatului Cultural A.R.A.D.

Cotidianul Banatului și al Graniței de Vest

Director responsabil: C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru țărani . . . . . Lei 1800
Autorități și comercianți . . . Lei 3000
Instituții și întreprinderi . . . Lei 6000

Telefoane:
Direcția 48-33
Redacția 16-00
Administrația 50-62
Tipografia 14-69

Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

Înțelegere ruso-finlandeză nu este posibilă

Presă turcă răspunde atacurilor presei engleze

Situația politică

Aporturile turco-briyanice sunt din nou puse în discuția presei celorlalte țări.

Un ecou al acestui eveniment și oarecum o completare a celor afirmate de d. Yalman în Tanin, îl constituie articolul lui Yalman din ziarul Vatan. După ce constată că „prietenia anglo-turcă este necesitate de nesdruncinat care se bazează pe factori geografici și istorici”, ca atare „ar trebui deci să decurgă de aici o politică britanică inteligentă și logică”, d. Yalman subliniază că „evenimentele par a dovedi că nu e cazul”.

Care e motivul?
„Motivul se datorește lipsei de stabilitate a politicii briyanice. Anunci când britanicii Englezi guvernează în Marea Britanie, relațiile noastre cu această țară sunt excelente, dar atunci când stăpânirea acolo spiritul de dominație, prietenia turcă devine o tocmăală. Marea Britanie trebuie să anințe din Turcia o zonă de influență și de dominație”.

În ce privește problema Finlandei, la rândul se refăceau toate știrile — unele contradictorii — cu privire la pretinsele tratative dela Stockholm, dar se știe că, în cercurile bine informate, că nu puțin deocamdată e prematur a credea că acțiunea conducere a Finlandei ar putea iniția sau ajunge la o înțelegere cu Rusia.

Deciziile din consiliul de război al Australiei

Stockholm, 19. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite:

D. Curtin, prim-ministrul Australiei a anunțat că d. Robert Menzies, fruntaș al opoziției și d. William Hughes au decis să se retragă din consiliul de război al Australiei.

Ambii sunt membrii ai partidului uni-tar.

Comunicatul Papei adresat Angliei

Abona, 19. (Rador.) — După cum știe serviciul britanic de informații, papa Păpăscu a comunicat acum guvernului britanic că la Castel Gandolfo, atât în vila Papei cât și în împrejurimile ei, nu se aflau persoane civile sau militare germane.

Deciziile lui Stalin la comanda armatei sovietice

STOCKHOLM, 19. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite: După cum anunță din Moscova Afion Hagen, serviciul britanic de informații a făcut cunoscut că mareșalul sovietic Iucov a fost numit locțiitor al lui Iucov în calitate de comandant superior al armatei roșii.

București, 19. — S. P. P. transmite: ZIARUL ELVEȚIAN „LA SUISSE” PUBLICA O DECLARAȚIE PRIVITOARE LA FINLANDA, A PURTĂTORULUI DE CUVANT AL GUVERNULUI SOVIETIC, DIN STOCKHOLM.

ACESTA A DECLARAT CĂ TOATE PRETINSELE CONDIȚII DE PACE PUBLICATE PÂNĂ ACUM, NU SUNT DECAT SIMPLE NASCOCIRI, UNIUNEA SOVIETELOR A CERUT FINLANDEI SĂ SILEASCA PE GERMANI SĂ-ȘI RETRAGĂ TRUPELE DE PE TERITORIUL EI ȘI SĂ AȘTEPTE OCUPAȚIA TRUPELOR SOVIETICE. ÎNSĂ FINLANDA A RĂSPUNS NEGATIV. DIN ACEASTĂ CAUZĂ, O ÎNȚELEGERE RUSO-FINLANDEZĂ NU ESTE POSIBILĂ.

Finlanda și Polonia sfătuite să-și schimbe politica externă

Stockholm, 19 (Rador). — Agenția DNB anunță:

După cum declară revista engleză „Time and Tide”, Finlanda trebuie, ca și Polonia, să îndrepte viitoarea sa politică

externă ținând seama de realitatea că Rusia Sovietică este de departe cea mai puternică forță militară din Europa. Aceasta înseamnă o mare schimbare în politica internă a acestor țări.

La ce se poate aștepta Finlanda dela tactica Sovietică

Berlin, 19. (D. N. B.) — Corespondentul diplomatic al agenției D. N. B. dr. Siegfried Horn scrie: Problema finlandeză stă și pe mai departe în centrul preocupărilor politice a presei inamice și neutrale. În timp ce până în prezent accentul ziarilor anglo-saxone a fost pus pe pretențiunea unei capitulări necondiționate deodată se observă acum un alt ton. Atât organele anglo-saxone cât și cele comuniste din țările neutrale lansează versiunea ca Rusia sovietică ar fi dispusă să se înțeleagă cu Finlanda. După ce încercările de a influența părerea opiniei publice finlandeze prin mijloace aspre de presiune și amenințări a eșuat, acum se încearcă să se croiască un alt drum. El este desemnat între altele de ziarul comunist din Stockholm „Ny Dag” după care Moscova este foarte dispusă să stea de vorbă și nu se va crampona deloc de pretențiunile sale, cari ar nimici planul Finlandei de a eși din război. În ce măsură să ascunde în spatele acestor fel concepții Londra și Washingtonul sau dacă Moscova a tras consecințele din greșelile aliaților săi rămâne de văzut.

Este de admirat cel mai nou truc de

acapararea țăranilor, în care direcție este îndreptată propaganda sovietică din ultimele săptămâni din toate sectoarele externe. Dacă în statele neutrale cumințenia falsă stă înaintea pericolului și premerge consecințele cari urmează a fi trase din situația actuală, este că acolo se crede încă în faptul că Anglia și America vor interveni în ceasurile critice iar teoreticienii își închipuie că bolșevismul s'a schimbat, acest fapt este accentuat în articolul D-rului Goebbels în revista Das Reich în care spune că este la îndemână faptul că tuturor Stalin le construiește un pod de aur pentru a-i ține în inactivitate atâta timp cât reclamă această planurile și intențiile lui. Sovieticii susțin ca o exprimare a succesului — așa a declarat ministrul Reichului — de a acționa cu crucea în loc de revolver în mână. Acest lucru este valabil și pentru problema finlandeză, numai cu deosebirea ca Finlanda poate simți pe pielea proprie acordurile cu Sovietele și știe din experiență proprie la ce se poate aștepta dela tactica bolșevicilor.

Nu s'a produs o criză de guvern în Bulgaria

București, 19. — S. P. P. transmite: DIN SOFIA SE DESMINE SVONUL CĂ S'AR FI PRODUS O CRIZĂ DE GUVERN, SAU CĂ AT FI VORBA DE UNELE SCHIMBARI LA UNELE MINISTERE. PRESA STRAINĂ A FACUT LEGĂ-

TURA ÎNTRE SOSIREA LA SOFIA A D-LUI BALABANOFF, MINISTRUL BULGARIEI LA ANKARA ȘI O ÎMPLINIRE REMANIERE A GUVERNULUI. SE ȘTIE CĂ DE CÂTVĂ TIMP DIPLOMATII BULGARI VIN FOARTE DES LA SOFIA PENTRU RAPOARTE

Reprezentantul guvernului francez dela Cairo pleacă la Moscova

București, 19. — S. P. P. transmite: Agenția Reuter află din sursă

franceză că, comitetul francez pentru eliberarea națională din Alger, exami-

Ajutoarele acordate de Mareșalul Conducător populației nevoiașe din Bucovina

CERNAUȚI, 19. (Rador) Recent populația nevoiașe din Bucovina a fost ajutată de către Conducătorul Statului d. Mareșal Ion Antonescu. Aceste ajutoare constituie într-adevăr una dintre aceste fețe de neegalat patriotism și de generozitate pe care Conducătorul Statului Român le-a săvârșit ca un adevărat părinte al țării. 46.403 sullete din 146 comune au primit grațuit 32,2 vagoane porumb, 23.200 kgr. zăhaz și 20 vagoane petrol din partea Mareșalului

Conducător.
D. Lt. Col. adjutant Alex. Marin, delegat al Conducătorului Statului să împartă aceste ajutoare, a primit din partea hușanilor acest mesagiu pe care să-l transmită dlui Mareșal Conducător.
„Noi Hușanii vă rugăm să comunicați d-lui Mareșal, că n'am vrut niciodată și nu vom dori să fim altfel considerați decât că suntem români și că facem parte din trupul veamului românesc, cu care am trăit până azi și cu care vom

nează propunerea lui Pierre Cott, fost ministru al aerului în guvernul francez înainte de război, să meargă la Moscova pentru câteva luni în misiune specială.

În prezent comitetul din Alger este reprezentat la Moscova prin Roger Carro care va rămâne mai departe la postul său.

Rușii cer din nou creerea celui de al doilea front

București, 19. — S. P. P. transmite: Ziarul „Slovo” din Sofia scrie că rușilor nu le-a reușit până acum să transforme marile succese strategice într'un succes hotărâtor pentru mersul războiului.

Retragerea germană este cea mai reușită acțiune din întreaga istorie a războaielor.

Rezistența de neclintită a germanilor a silit pe ruși să ceară din nou creerea celui de al doilea front.

Intervenția senatului american în problema petrolului din orientul mijlociu

Geneva, 19 (Rador.) — O telegramă din Washington semnalață de corespondentul agenției DNB anunță:

Comisiunea Truman a senatului american a fost invitată de senatorul Brewster să ceară guvernului Statelor Unite să facă o declarație asupra tratativelor guvernului american cu englezii, sovieticii și arabii cu privire la petrolul din Orientul Mijlociu.

Deasemeni această comisiune trebuie să fie instântată că Statele Unite vor păstra mai departe o flotă în Marea Mediterană pentru a asigura marile investiții americane făcute în acest spațiu.

Câte voturi a avut președintele Roosevelt

Geneva, 19 (Rador). — După cum anunță serviciul britanic de informații senatul american a admis cu 226 voturi contra 151 întâmpinarea de „veto” a președintelui Roosevelt pentru proiectul de lege împotriva subvențiilor.

Populația Berlinului nu este deprimată

BUCUREȘTI, 19. — S. P. P. transmite: Corespondentul din Moscova al revistei americane „Life” publică un reportaj despre bombardarea aeriană a Berlinului.

Reportajul poartă titlul: Cu toată teroarea și distrugerea, populația Berlinului nu este deprimată.

Vorbind despre hotărârea ofeșită a berlinezilor, se spune „Ei sunt de multe ori furioși, murdari, nebărbierii, însă sufletul lor a rămas nesdruncinat.”

trăi până la moarte cu același simțiri și curaj.”

De altminteri darul Mareșalului pentru sătenii nevoiași din Bucovina a constituit o adevărată sărbătoare. În vederea acestui eveniment toate satele s'au pavozat îmbrăcând haină de sărbătoare. Împărțirea darurilor s'a desfășurat în cadrul unei solemnități precedată de slujbe religioase și faptul s'a repetat în mai multe comune.

Orașe românești în Ardealul de Nord

«LUNG E DRUMUL CLUJULUI...»

„Lung e drumul Clujului”, — versul acesta de duioasă doină populară este nu numai prilej de originală comparație poetică cu „drumul dorului”, ci și expresia care rezumă oarecum într-o simbolică jcoană, fețele multiple, sub cari străvechea așezare din epoca neolitică intrată în istorie sub aspect de localitate dacică, pe ruinele căreia s'a ridicat Napoca romană, a străbătut prin negura veacurilor până la Clujul românesc de astăzi.

Intr'adevăr, „lung e drumul Clujului”, lung și cu numeroase cotituri, nu numai prin vreme odată și prin împrejurările ei.

Măturii de așezări omenesti s'au păstrat în staturile de pământ ale Clujului, din epoca de piatră și din epoca de bronz. Săpăturile temelilor de drumuri și de case au dat la iveală dovezile unei statornice așezări dacice peste care a înflorit vreme îndelungată Napoca romană, ajunsă municipiu, pe urmă colonie și cetate cu dreptul italic.

Important, este faptul incontestabil, că întâilele pomeniri istorice după epoca romană prezintă numele orașului nostru sub forma românească de astăzi: CLUJ (Clus), ceea ce evidentiază romanitatea întâiilor locuitori ai capitalei ardelen de azi. S'a adăos acestui românesc Cluj, modificat apoi după fire a limbei maghiare, terminațiunea maghiară de „vár” (cetate), dând numele unguresc de Clusvár, Klosvár, Kolosvár. În rândul orașelor (civitas) Clujul a fost ridicat în 1316 de Carol Robert, cel învins de Români la Posada, iar biserica Sf. Mihai din Piața Unirii clădindu-se în veacul al XIV-lea.

După năvălirea tătarilor, coloniștii germani au refăcut din ruine localitatea care la 1405 este împrejmuită cu ziduri, cu bastioane și turnuri de pază. O bucată de timp predomină elementul german în viața orașului, conducerea căruia o au apoi cu schimbul când Sașii, când Ungurii. În curând însă, sub principii transilvani, preponderența ungurească înlătură elementul german dela toate onorurile, hărnicia săsească fiind înlocuită cu viața de rătăcire, de chefuri și de îngâmfare nemeșească, numărul nobililor, contilor și baronilor așezați în Cluj sporind an de an.

Strălucirea Curții, bogățiile moșilor ardeleni schimbate în fireturi scânteietoare și în vinuri spumegânde, au schimbat icoana Clujului de meșteșugari și negustori hărnici, cu aceea a unui cuib strein de trufie și de îmbuibare, așezat în mijlocul unei regiuni sărate și a unui neam băștinaș de țărani oplecați din negura vremurilor, din tată în fiu, peste coarnele plugului.

Așa s'a făcut că Românii întemeietorii ai Clujului, ei care au continuat să hrănească de-alungul veacurilor această cetate, cu laptele, găinele, ouăle, untul și smântâna aduse în ucele de lut sau în desagi de lână, cu grăul din sacii învârsați purtați în căruțe rase de cai înarunți, — au fost împinși în afară de ziduri, alungați de trufia care rețuza ea vadă „alpa țării” în opinca și în palmele bălătorite ale țărănilor.

Totuși, în ciuda tuturor opreliștelor, Românii au existat totdeauna în Cluj. Negustorii macedoneni din Clujul veacului al XVIII-lea erau vestiți pentru bogăția lor, La 1585 nepotul unui vlădică românesc, — și desigur, împreună cu el și alți români — învăța carte la școala iezuiților din Cluj, după cum mai târziu, în iungul vremii școala piariștilor e ilustrată de trecerea prin clasele ei a sute de români ardeleni, printre cari Gheorghe Sincai, Petru Maior, Gheorghe Lazăr, ect. ect.

Socotelile orașului Cluj arată apoi aproape an de an numeroase solii românești din Moldova și Muntenia, sosite la Cluj și ospătate din visteria comunală. Un șir lung de boeri și de domni veniți aici în misiuni oficiale, la nunți sau la rudenii, pentru afaceri sau în vizite — mărturisesc legăturile strănse pe care le-a avut Clujul cu viața românească a voevodatelor noastre. O boieroaică în Muntenia, măritată la Cluj, instituie o fundație importantă pentru epitropia bisericii calvine existente și azi în strada Kogălniceanu, iar Matei Basarab își repara ceasul la un meșter din Cluj.

Când sabia lui Mihai Viteazul a cucerit

Transilvania, Clujul căruia i s'a dat primar român, pe nume Andrei Stâncel, fremăta de viață românească. Iar căpitanul Baba Novac și preotul român care i-a împărțit suferințele arderii pe rug, au fost victimele răzunerii trufiei magnaților care a fost umilită și ingenunchiată dde sabia și steaua „Valahului”.

La 1795 Românii ortodoxi din Cluj își zidesc biserica din str. Bisericii ortodoxe de azi, iar la 1803 Românii uniți pe cea din str. Bob.

În urma principiului „cuius regio eius religio” — Clujul a avut prin vreme caracterul confesiunilor stăpânitoare. Bisericile însăși au trecut din stăpânirea unei confesiuni într'a alteia, alternând între cea romano-catolică, lutherană și calvină. Mărturie a luptelor religioase din trecut, Clujul are astăzi singura episcopie unitariană din întreagă lumea, fondatorul acestei confesiuni, Francisc David, care la 1566—1568 a convertit aproape întreaga populația orașului, fiind din Cluj.

Cu Istoria Românilor, Clujul are însă și alte numeroase legături. Peste nici un oraș de dincoace de Carpați nu a lăsat în istoria noastră urme mai durezoase, încercând dela întâia lui ocmare de către țărani români răseulați la 1437 pe dealul Băbdiului și până la anul izbăvitor 1918.

În 1791 aici s'a prezentat prin episcopii români în trufasa dietă ungurească îndureratul „Supplex libellus valachorum” iar în 1848 aici s'a votat unirea Transilvaniei cu

Ungaria, împotriva căreia Români se pronunțaseră tumultuos pe Câmpia Libertății dela Blaj. Spânzuratorile din 1848 nu au umplut însă paharul suferințelor românești din această cetate a trufiei asupritorilor. Era sortit să li se adauge monstruosul proces al Memorandului, debătut în sala „Redutei”, în care să fie condamnat un neam întreg care-și afirmă drepturile la viață, — și temnițele sfîșite prin torturile și martirajul preoților și intelectualilor români ardeleni.

Plinirea vremii în anul 1918, a schimbat în mod firesc fața Clujului. Elementul românesc ostracizat veacuri de-arândul s'a năzuit să-și cucerească cu vigoare și cu elan pozițiile pe care i se cuveneau dar dela care a fost sistematic îndepărtat. Testamentul lui Avram Iancu al cuceririi drepturilor naționale prin cultură, a fost infaptuit prin universitatea românească a Clujului, care a creat instituții noi, de faimă europeană. Școlile au atins un număr cel puțin întreit față de cele ale regimului unguresc. Catedrala ortodoxă a vrăjit un centru nou, românesc al Clujului. În douăzeci și ceva de ani de stăpânire și muncă românească Clujul și-a îndoit întinderea și numărul populației, creindu-și minunatele cartiere noi ale vilelor ascunse în grădini umbroase.

Întă dece Clujul a fost și rămâne — cu toată vitregia vremurilor de azi — creierul Ardealului Românesc, generator viguros de cultură și focar de intensă viață națională.

Virgil Dalea,

„Gândirea” la 23 ani

Revista de înaltă ținută intelectuală „Gândirea” a pășit în anul XXIII al existenței sale. D. Nichifor Crainic, redactorul revistei scrie următoarele rânduri cu acest prilej:

„Gândirea intră cu acest număr în anul XXIII. Am sub ochi colecțiile celor 22 de ani încheiați. Nu-mi vine să cred că am fost în stare, în cursul acestei perioade din viața mea atât de frământată de alte îndeletniciri și hărțuiri, să aleg dintr'un munte de material, să combin, să corectez și să împlinesc cu contribuție proprie cele peste douăsprezece mii de pagini ce constituiesc aceste colecții. Dacă aș fi închinat acest timp și această trudă gândurilor mele inimii și opera mea literară ar avea alte proporții și poate chiar altă însemnătate. Dacă aș fi fost un om practic, aș fi ajuns astăzi arhimilionar ca unii dinre foștii mei camarazi de scris

Așa însă am rămas ce sunt, o sărăcie de om, pe care cei bogăți îl bat pe umăr

cu oare-care compătănire și mercurială superioritate. Mărturisesc că, dacă mă încercă omenesti păreri de rău pentru opera mea proprie, neîmplinită cum o visasem eu, nu regret nimic din bunurile materiale, pe care le-aș fi putut câștiga cu energia mea practic folosită.

Am avut în schimb alte bucurii, pe care omul de rând e greu să le înțeleagă. Am creat instrumentul de stimulare și de afirmare pentru atâtea strălucite personalități ce îmbogățesc încă de pe acum rezaurul literar al țării mele. Am asistat, vers cu vers și rând pe rând, la zămislirea unei noi literaturi și m'am bucurat de orice triumf, ca și cum ar fi fost triumful meu propriu.

„Gândirea” e astfel, cu o revistă personală, cum fals e numită câteodată, ci expresia unei mișcări contopite din afinitățile unor puteri creatoare, ce constituiesc mai mult de jumătate din literatura contemporană”.

NOTE

GAZETA PENTRU SATENI ȘI MUNCITORI

Urmărim săptămână de săptămână gazeta „Poporul Român” de sub conducerea d-lui Prof. Nicolae A. Roșu, pe care o vedem tot mai bună, tot mai interesantă.

D. Nicolae Roșu a izbutit să adune în jurul gazetei d-sale condeei alese care scriu pentru popor și muncitori, așa cum necesitățile timpului recer.

O gazetă, pe lângă latura pur informativă, mai este și tribuna dela care vorbește lumii omul ales să fie îndrumător pe cărările adevărurilor naționale. — Gazetarul conștiințios este elementul de bază pentru menținerea unei sănătoase stări de spirit.

„Poporul Român” îndeplinește această misiune de superioară necesitate național-românească.

SALA TEATRULUI NAȚIONAL

Luni, 21 Februarie 1944 ora 8 seara ; Marți, 22 Februarie, ora 8 seara ; Marți, 22 Februarie, Matineu la ora 4 cu prețuri reduse.

TEATRUL GIOCONDA

de sub direcția maestrului ION VASILESCU prezintă fastuoasa și încântătoarea revistă:

FEMEI, FEMEI, FEMEI

de N. CONSTANTINESCU și ION VASILESCU

Biletele la agenția Tamașiu. Tel. 50-05. Reținerile de bilete nu se mai respectă. 1466

CALENDAR

20 Februarie 1944

E datat un raport al comandaturii Timișoara către Consiliul de Război din Viena, la care a anexat și un plan al orașului. Din acest raport vedem, că de și cetatea Timișoarei a servit ca loc de azi pentru fericiți rebeli, populația maghiară aici nu s'a mai gasea, în oaza convenției de capitulație, aceea au părăsit Timișoara odată cu turcii, iar altă populație maghiară nu se găsea aici. Acelaș raport și planul orașului ne arată și câte case erau în cetate la aceia epocă. Azi dintre acestea nu se mai află decât trei. Prima e capul străzii Eugen de Savoia, peste drum de Spitalul Militar, unde a locuit generalul Com. după cucerirea cetății, a doua e casa unde e instalat restaurantul numit Kocsonyai, iar a treia, după parerea unor experți ar fi casa următoarea, de colț, spre parchet. Acelaș plan ne arată și în piața Sftului Gheorghe (mai apoi Piața Brătianu) pe locul unde se află azi „Baza Timișoreană”, se afla marea moscheie. A ceașă moscheie a fost prefăcută, la cererea Timișoarei de către turci, din biserica Sftul Gheorghe a franciscanilor. Din raport, care descrie starea în care se află diferite străzi și clădiri, dintre care număscastelul lui Ioan Huniade prezenta o oarecare importanță, vedem, că în fața moscheiei își avea prăvălia văduva Marencu, care plătia sub turci, muftiului, 80 asperi anual pentru a fi tolerată acolo. „Străzile”, — spune raportul, — sunt încă tot pline de gunoaie și băltoace, așa cum au rămas dela turci”. Evident că aceștia, în timpul stăruirii nu aveau unde să depoziteze gunoierul, Marele bazar se înșirua tot în fața marelui moscheie.

TRAIAN BIRAESCU

Poetii căzuți pe front

A apărut zilele acestea o carte intitulată de poetul Teodor Al. Munteanu cuprinzând versuri de ale poetilor căzuți pe front. Cartea mai conține o serie de date biografice și notițe despre fiecare din acești condeeri au înțeles să-și oprească. Pentru istoria literaturii românești, cartea aceasta e o prețioasă contribuție.

Foi volate

Mai multă iubire...

Este riscant să vorbești astăzi despre un sentiment atât de avânt și atât singular în frumusețea lui, cum este iubirea. S'ar părea că o ceață apocaliptică s'a coborât peste omenirea înnebunită, ahtată după plăceri mărunte, înșelată de atâtea frământare și atâtea suferință.

Agentele de presă comunică zilnic rocițiile bombardamentelor aeriene, re presară moartea pretutindeni, și să fim seamă de copii, de bătrâni, bolnavi.

Dar pe cine mai impresionează această amănunție?... Lumea perrece încă cuprinsă în vârtejul nebun al plăcerii și al durerii — bine înțeles la figură. Nu are timp să privească înăuntru, în lumea interioară, în lumea sufletului, în de bogății, în lumea de unde pot să se simtă sentimentele mari, înaripărite, să se frumosi și de adevăr.

Cine să mai lasă furat de poezie muzică adevărată, de iubire?... Cunoaștem noi generația în care am născut la începutul unui sămănător și trăim în vârtejul alburii rătăcirii miracolului unei regăsiri sufletesti, zafia unică, divină a iubirii. Așa de orice natură ar fi, iubirea de Dumnezeu, iubirea de oameni și... iubirea de noi.

Iubirea, acel ceva desăvârșit, și mijloc de a ne întâlni cu cerul, de regăsi pe noi în ceace suntem, în ce trebuie să fim aici pe pământul înror zădărniciilor.

MIA MARIAN JALĂ

Actualitatea

SPECULA ȘI SPECULANȚI. O statistică a Serviciului Sanitar din Capitală arată că anul trecut a fost găsită o cantitate de mare cantitate de carne în pușcărie în diferite măcelari. De ce s'a ajuns la această situație? Măcelarii ascund carnea pentru a o vinde pe preț de preferință. Au preferat deci să vină carnea neputând pentru gândul de câștig grosolan, pentru spolierea bietului consumator.

Bo mentalitate care ar trebui să dispară ar dispărea, dacă acestor afaceriști de rând li s'ar aplica pedepse asurătoare. Numai așa vom ajunge la o cinste și la o respectare a cetățeanului.

GESTURI CARE TREBUESC PREȚUITE. Cu ocazia consfătuirii care a avut loc Vineri după amiază în sala Liceului Comercial, în vederea analizării problemelor culturale ale municipiului Timișoara, ordinea ierarhizării problemelor s'a căutat de acord ca în primul rând să fie terminată Catedrala Episcopală.

Este o hotărâre cuminte ce vine să conștientizeze sufletul evlavios al poporului român, care toată viața lui, în timpuri grele, ca în timpuri limpezi, a năstrăbat contactul cu biserică.

Lupta pe care o ducem în răsărit nu este luptă de front de cucerire, ea constituie un fond dorința poporului român pentru o viață nouă în care dreptatea să-și aibă loc și cinste și deci această luptă trebuie continuată și în interior pentru a cimentă unitatea sufletească a poporului român.

Ori asta fără ajutorul bisericii, care extinză credința noastră în Dumnezeu, nu poate fi realizată.

Atâta dece prețuim la justă valoare gestul celor care din pușcărie sau multul lor au scris sau vor subscrie pentru terminarea Catedralei episcopale a Timișoarei.

CULTUL MUNCH. În frământarea zilelor noastre, ar fi trebuit să se remarce demult, cum în alte țări s'a accentuat și mai mult munca, acea muncă de fiecare zi și pe care fiecare cetățean ar trebui s'o valore. Dacă în școlile noastre azi se înfăptuiește o reformă adâncă cu tendințe practice, ar trebui să se caute ca în sufletul tineretului să fie cultivată această dragoste pentru muncă, pentru osteneala în slujba țării și a binelui comun. Numai popoarele care au înțeles să muncească cu conștiință și să trăiească pește vesnicii. Pentru unii dintre noi, care nici azi nu înțeleg acest lucru, credem că nu le-ar strica o mică corecție.

TACUL terorist anglo-american dat împotriva mânăstirii Monte Cassino a impresionat întreaga lume civilizată. Mijloacele de luptă anglo-americane au fost înădăncate încăodată. Distrugerea unui monument de artă și ociderea atâtor vieți neamovale de călugări franciscani, desvâlăuie activitățile adevărate ale aliaților. Ce durere și pline de sens răsună astăzi la adresa agresorilor cuvintele duhovnicești ale lui Ieremia care, după bombardament a afirmat: „Dacă anglo-americanii ar fi voit. Monte Cassino ar fi putut rămâne în picioare. Ar fi fost nevoie numai de bunăvoință și de respect nu față de persoana mea, ci față de credința catolică”.

Cuvintele Papei sună mustrătoare pentru țara care vor să-și repare otrima odioasă prin oferirea unei despăgubiri de 200 milioane lire. E și în această ofertă mentalitatea iudaică infiltrată în lumea de peste ocean, aceea că pierderile morale pot fi compensate cu bani. E un etalon de măsurare al sufletului și intențiilor aceluia care se laudă că duc acest războiu pentru libertate, când în realitate îl duc numai pentru interesul criminal al egoismului lor.

O frumoasă manifestare de solidaritate românească la Timișoara

Analizarea problemelor culturale. Importanța contribuției pentru terminarea catedralei episcopale din Timișoara

În urma convocării semnată de d. Inspector general administrativ dr. Gh. Ciupe, general Constantin Denceanu prefectul județului, Sabin Evuțianu inspector general școlar și președintele al Asprei Bănățene, dr. I. Dobosan, primarul municipiului, dr. Cornel Groșoreanu președintele Institutului Social Banaț-Crișana și prof. univ. dr. Al. Borza din partea Ateneului Român Filiala Timișoara, în sala de conferințe a Liceului Comercial s'au strâns cele mai de seamă personalități ale vieții culturale și economice din Timișoara, pentru a discuta o serie de probleme culturale de o mare importanță pentru prestigiul românesc al Banatului.

D. dr. Gh. Ciupe deschizând ședința propune adunării ca președinția să fie încredințată d-lui dr. Al. Marța fost rezident regal, iar adunarea în unanimitate fiind de aceeași părere d. Al. Marța urcă la tribună, pentru a prezida consfătuirea, având în dreapta pe d. prefect general Const. Deliceanu, iar în stânga pe d. dr. Ion Dobosan primarul municipiului Timișoara.

Primul cuvânt a fost dat d-lui dr. Cornel Groșoreanu fost primar al municipiului, care într-o succintă expunere trecând în revistă toate problemele culturale care trebuie să preocupe, insistând în special asupra necesității unui palat cultural de mari proporții, în care să poată fi adăpostite toate instituțiile de artă și cultură ale Capitalei Banatului.

Amintește pericolul în care se află permanent Muzeul Banatului, care fiind alături de teatru unde oricând se poate produce un incendiu dela decoruri, rechizite, etc., ar putea să distrugă atâtea comori de artă, ce niciodată nu ar mai putea fi înlocuite, subliniază apoi condițiunile în care este nevoit să funcționeze conservatorul de muzică municipal, accentuând lipsa unei săli pentru conferințe și pentru concerte și ajunge la concluzia că pentru a se putea realiza acest palat ar fi necesar ca toate instituțiile de cultură cre au localuri proprii, sau terenuri pentru construcție să le vândă pentru a se crea un fond comun în vederea construirii unui palat comun.

În continuare arată necesitatea construirii unui mare stadion, precum și datorită de a se termina cât mai neîntârziat catedrala episcopală din centrul Timișoarei.

Luând apoi cuvântul d. dr. Coriolan Băran, fost ministru și în mai multe rânduri primar al municipiului Timișoara, d-sa recunoaște că ne lipsește un palat cultural, însă crede că nu este timpul ca să ne putem gândi acum la o asemenea construcție, care ar trebui să aibă proporții uriașe, ținând seama că numai muzeul care ocupă acum 50 de camere, ar avea nevoie de aproape o sută de încăperi, biblioteca de a te 30-40 încăperi, în afară de toate celelalte societăți culturale care ar trebui să-și aibă și ele rezervat un loc în acest palat.

Pentru a realiza așa ceva ne trebuie loc și apoi mijloacele necesare. Cei care cunosc năzuințele noastre știu că locul pe care-l vrem pentru clădirea adevăratului centru al Timișoarei în jurul căruia să se ridice clădirile monumentale ale orașului, este locul pe care-l ocupă acum cazarma Transilvaniei și care nu va putea fi obținut dela Ministerul Apărării Naționale decât după terminarea războiului.

În ceiace privește suma necesară ridicării unui asemenea palat ea se poate cifra cu modestie, la peste un miliard.

Deci în legătură cu această problemă, deocamdată nu se poate face nimic.

Până când vom putea deci rezolva această problemă, să ne îndreptăm privirea către catedrala episcopală, care se află pe sfârșite, știind ca o mustrare pentru noi, românii din acest colț de țară.

De doi ani de zile de când s'a interzis autorităților să mai înscrie în bugetul lor sume pentru acțiunile care depind de alte ministere, nici primăria și nici prefectura nu a mai putut prevedea fondurile de care avem nevoie pentru terminarea catedralei.

Da' bine, dacă autoritățile nu dau noi, nu avem nici-o obligație?

Ei cred că este necesar să punem mâna dela mână și să dăm cu toții pentru terminarea catedralei și pentru a nu lungi vorba, eu mă înscriu cu suma de 1.000.000 lei.

Gesul d-lui Băran, căruia i-au mai adăgat și altele, a fost primit cu o vie satisfacție de cei prezenți.

Astfel d. ing. Cornel Beșa a subscris în același scop suma de 1.500.000 lei.

D. lanos Conciatu fost parlamentar, directorul ziarului Curierul Banațului luând cuvântul arată că este de părere ca în timpurile acestea excepționale, când în afară că avem de luptat cu clipele grele pe care le străbătem trebuie să ne gândim și la ceiace va aduce ziua de mâine, toate gândurile și eforturile noastre să fie îndreptate nu către palate aurice ci către marea și necesara uniune a sufletului românesc, prin reluarea legăturilor între sat și oraș. Trebuie să facem în așa fel ca Timișoara să reprezinte în mod real sufletul acestei provincii.

D. dr. Ion Dobosan, primarul municipiului Timișoara, a venit să accentueze nevoile culturale ale municipiului Timișoara, între care și d-sa amintește palatul cultural și stadionul, arătând însă că ceiace impune o imediată acțiune este terminarea catedralei.

D. general Const. Deliceanu, prefectul județului se asociază ideii ca deocamdată toată atenția să fie îndreptată către catedrală, însă îmbrățișează cu același interes marea problemă a palatului cultural și a realizării unui stadion de mari proporții. Dar spune d-sa, acestea sunt chestiuni abia în fază de studiu, singura care este actuală fiind terminarea catedralei.

D. Adrian Brudariu, fost decan al Baroului și fost în mai multe rânduri parlamentar, luând cuvântul analizează expunerile făcute în legătură cu problemele culturale de cei care au luat cuvântul înaintea d-sale și arată că dacă va fi să fim vreodată întrebați asupra aceia ce am realizat noi pe aceste meleaguri dela uniune și până astăzi, apoi mai mult decât problemele culturale va trage în plațana balanței puterea noastră de organizare statală. În legătură cu aceasta d-sa subliniază grija pe care a avut-o d. dr. Al. Marța ca rezident regal de a înzestra Timișoara cu un palat administrativ și ajunge la concluzia că tot așa de necesar este și un palat al justiției, obligație pe care primăria municipiului Timișoara, printr-o veche convenție, atunci când în era trecută s'a înființat aici Curtea de Apel și-a luat-o.

Admit însă, spune d-sa, ca să discutăm asupra necesității în ierarhia urgentelor și atunci sunt și eu de părere că în primul rând trebuie să ne îndreptăm gândul către catedrală care trebuie terminată. Dar asta nu înseamnă că trebuie să rămânem numai la catedrală ci deopotrivă să îmbrățișăm toate problemele culturale, tot așa după cum trebuie să luăm în seamă cuvintele d-lui Conciatu care a ridicat o problemă foarte importantă: consolidarea frontului intern.

În încheiere d. Brudariu subscrisie pentru palatul justiției 50.000 lei, pentru palatul cultural 25.000 lei și pentru catedrală 25.000 lei.

D. dr. Baciu decanul Baroului Timișoara în cuvinte emoționate se rialiază cu totul la cele spuse d. d. Brudariu, subliniind necesitatea și obligația de a se ridica aici în capitala Banatului un mare palat al justiției.

D. prof. univ. dr. Borza, analizând problemele culturale ale Timișoarei, care are un mediu extrem de prielnic pentru o cât mai mare dezvoltare a acțiunilor culturale își exprimă convingerea că d. general Potopeanu președintele Ateneului Român Filiala Timișoara va putea să dea un larg sprijin pentru realizarea palatului cultural.

În încheiere d-sa amintește că nu trebuie să uităm de marea problemă a înființării unei universități proprii a Banatului, care va putea fi foarte curând de actualitate.

D. dr. Gabor, fost primar al Timișoarei analizând problema ierarhizării necesităților culturale ajunge la concluzia

că în primul rând trebuie terminată catedrala și în acest scop s'a înscris cu suma de 200.000 lei.

A luat cuvântul apoi d. prof. Sabin Evuțianu, inspector general școlar și președinte al Asprei Bănățene, care a încadrat problemelor culturale și marile nevoi pe care le are școala, după care exprime greutățile cu care trebuie să lupte asociațiile culturale în acțiunile lor, fiind lipsite de sprijin. Arată necesitatea unei tipografii dedicată nevoilor culturale ale acestei provincii, tipografie cu care trebuie să fie înzestrată o asociație culturală cum este de exemplu Astra Bănățeană, pentru a-și putea atinge idealurile sale culturale.

Crede necesar ca asemenea constături culturale să aibă loc cât mai des și este de părere ca adunarea de astăzi să fie permanentizată.

A mai luat cuvântul apoi d. Ludovic Ciobanu, după care d. dr. Al. Marța a făcut un rezumat al celor discutate și a subliniat încăodată necesitatea terminării catedralei, mulțumind celor ce au subscris în acest scop, și îndemnând pe toți cei prezenți să contribuie în măsura posibilităților lor la această mare operă națională și creștinească. În acest scop d-sa a subscris 50.000 lei.

Const. Jaleș

DUMINECA

Viața Vecinică

Pentru omenirea de astăzi, cuprinsă în brațele unei curioase concepții de viață, problema pusă de Mântuitorul, în pericopa Evangheliei din Dumineca lăsatului de carne, se prezintă ca ceva, ce nu poate să corespundă realității.

Deși, El vorbește de atâtea ori despre viața vecinică, mulți dintre oameni, nu vreau să creadă în existența ei. Stăpâniți de bucurii trecătoare, oamenii văd sfârșindu-se totul, odată cu această viață pământească.

Deși curățiti prin baia botezului, nu vrem să înțelegem că există o altă învârtărie, unde vom primi dreapta răsplătă pentru faptele noastre.

Mântuitorul nostru Isus Hristos, a venit în lume, a învățat pe oameni, a pătimii și s'a adus jertfă, pentru ca să ne descopere că dincolo de poarta morții, se deschid zori de o viață în care nu este durere, nici înfrigorare, ci viață fără de sfârșit.

Despre această viață fericită nu vorbesc atunci când zice: cela-ce a cultă cuvintele mele și crede celui-ce m'a trimis pe mine, are viața vecinică și nu judecată nu va veni, „ci s'a mutat din moarte la viață”.

Sau în alt loc: „Celce mănâncă trupul meu și bea sângele meu, are viață vecinică”.

Viață vecinică! Ce împărăție plină de dreptate. Și cât valorează ea astăzi în fața omenirii adâncii în fărâdeleget Frea pușin.

Slujba bine plătită, automobilul, palatul, moșia înrinsă și banii depuși la loc sigur. Acestea valorează. Ce groznică amăgire! Căci va veni o zi în care toate acestea vor aduce sicriul și vor săpa groapă adâncă, iar după aceea... uitarea.

„M'am uita în mormânturi și am văzut oase goale”. Iată ce rămâne din toate acestea.

Toate se sfârșesc odată, pentru că „viața aceasă este umbră și vis”. Numai viața cea de după moarte este vecinică.

Pe aceasă suntem datori să o căutăm. Ea nu se cerșește, ci se dobândește. Ea nu se cumpără, ci se câștigă prin fapte de milostenie. Ea nu adăpostește, decât pe aceia cari pe pământ au știut ca din sufletele lor să trimiță raze de mângăere asupra inimilor adânc îndurate.

În ea nu pot găsi odihnă, decât aceia cari au știut să-și risipească bogățiile lor, pentru alinarea celor căzuți în suferință.

Preot GAVRIL RELEA

DAKIA

AGRICULTURĂ
COMERT
INDUSTRIE

FINANȚE
MESERII
LEGI-DECIZII

AGENDA

Termene

29 Februarie 1944

— Termenul valabilității dovezilor pentru scutirea de muncă a evreilor.

— Intreprinderile mecanice și metalurgice să comunice Ministerului Muncii salariile medii pe categorie și grupe ale lucrătorilor.

1 Martie 1944

— Termen de predare a bumbacului cecrenat indigen, recolta 1943—1944. Acest termen este valabil și pentru bumbacul, pe care producătorii cu cel puțin 10 ha. cultivatează cu bumbac pot să-l predea agrenat, conform legilor în vigoare.

Licitații

23 Februarie 1944

— La Direcțiunea Generală C. F. R. pentru aprovizionarea cantității de 10.000 vagoane lemne de foc.

— Idem pentru procurarea a 3170 buc. diferite piese pentru apasatul de tracțiuni.

— Idem pentru procurarea a 335 buc. unelte pneumatice.

24 Februarie 1944

— La Uzinele Comunale Craiova pentru procurarea articolelor tehnice necesare Regiei pe 1944, în valoarea de 10.200.000 lei.

— La Regia Autonomă C. F. R. pentru adjudecarea lucrărilor de montare și nituire a mai multor tablăiere metalice în greutate de cca. 178 tone.

— La Casa Pădurilor Statului și la Direcțiunea VIII-a regională silvică Sebeș, jud. Alba, pentru vânzarea a circa 8248 mc. busteni și 3509 susturi lemne de foc.

— La Subsecretariatul de Stat al Marinei, pentru procurarea de traverse de stejar.

Miscarea firmelor

— Convocări. Uzina Electrică Soc. p. A. Petroșani a convocat adunarea generală ordinară pe ziua de 11 Martie 1944.

— Industria de Ulei din Arad S. p. A. în lichidare va ține adunarea generală extraordinară în ziua de 25 Februarie 1944.

— „Societatea An. de Electricitate Orășoara” Vinga, s'a aprobat bilanțul pe 1942 cu un beneficiu de Lei 19.637, care beneficiu scăzându-se din pierderea anului precedent, s'a încheiat bilanțul cu Lei 152.994 pierdere. S'a reales administrat atotdeauna Kielburger Ileana și censorul Müller Eugen jun.

— Firma S. A. „Cafeneaua Palace” din Timișoara, s'a aprobat bilanțul pe 1942 cu o pierdere de Lei 472.966, care adăugată la pierderile din 1935 și 1940, însumează în total Lei 882.597. S'a primit demisia a doi membri din consiliul de administrație, și anume d-nii Cristescu Ioan și Petru Hutăn, și a censorului d. Ioan Simu; s'au ales în consiliul de administrație d. Ioan Simu.

— Firma „Comerțul Lemnului S. A.” din Timișoara, a ales ca censori suplentanți pe d-nii Sfetca Vasile și Simanec Nicolae.

— Un număr de 1500 acționiști ale întreprinderii „Universul” S. A. de editură de ziare, colportaj și librărie din București au fost achiziționate de către d. Pamfil Seicaru, directorul ziarului „Curentul”.

Incălțăminte suficientă la fabricile și magazinele din Timișoara

Un fenomen foarte îmbucurător avem de înregistrat. În depozitele celor trei mari fabrici de încălțăminte din Timișoara și anume la Industria Română de Piele, Fil și Prima fabrică de ghete din Banat, precum și la toate magazinele de ghete din orașul nostru se află cantități foarte mari de încălțăminte gata confecționată astfel că populația se poate aproviziona conform cu necesitățile, cu cea mai mare ușurință.

Desigur fenomenul acesta s'a putut produce numai datorită măsurilor de raționalizare al consumului articolelor de piele, măsuri luate de către Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării. Nu cunoaștem care este situația stocurilor de încălțăminte la magazinele și fabricile din alte părți ale țării, dar ne închipuim că aceleași măsuri, au dat aceleași rezultate prețuțindeni.

Nu mai că medalia își are și reversul ei. Și iată de ce: stocurile prea mari de mărfuri atât la fabrici cât și la magazinele de desfacere, produc repercursiuni de multe ori neplăcute asupra activității comerciale a întreprinderilor respective. Din informațiile culese cu prilejul unei anchete făcute de noi pe piața locală, am putut constata că stocurile de mărfuri dela magazinele și fabricile de încălțăminte, au început să devină neplăcute pentru viața comercială în branșă respectivă și deci este necesar ca să se înlesnească desfacerea acestor mărfuri. Nu știm dacă nu e cazul ca pentru o perioadă oarecare de timp să se desființeze chiar bonurile de încălțăminte, bonuri care singure îndreptățesc pe comerciant și fabricant să se ușureze de mărfurile acumulate.

Apreciem spiritul de legalitate și dreptate care a dirijat până în prezent activitatea comisiei municipale timișorene pentru distribuția bonurilor de încălțăminte. Dar nu e mai puțin adevărat că aplicarea strictă a legilor și dispozițiilor în vigoare, colaborată cu un spirit de nepărtinire și dreptate, nu poate echivala în practică cu o perfectă eulanță. Aplicarea dispozițiilor legale necesită desigur anumite formalități care nu totdeauna stimulează pe cumpărător și echivalează deci cu o îngreunare a vânzărilor.

Este adevărat că stocurile prea mari de încălțăminte ce se află azi în depozitele fabricilor și magazinelor timișorene trebuie puse în legătură și cu un alt fapt și anume: o importanță categorică de consumator este nevoită de a nu se aproviziona cu mărfuri de proveniență locală, ci cu mărfuri fabricate în altă parte a țării. E vorba de aprovizionările ce se fac prin economatele locale, economate menite a face aprovizionarea funcționarilor publici, pensionarilor etc. Aceste economate fiind încadrate în planul general de aprovizionare a funcționarilor publici din întreaga țară, primesc încălțăminte dela economatul general din București.

Ori care ar fi cauza, interesant este de reținut numai fenomenul abundenței de mărfuri de încălțăminte pe piața timișoreană, fenomen care se impune a fi deslegat, fie pe calea desființării totale a bonurilor de încălțăminte, fie printr-o mai largă aplicare a dispozițiilor legale de către comisia locală încredințată cu distribuția bonurilor.

ECONOMICUS

INFORMAȚIUNI

× **REZULTATUL COLECTARII LĂNEI ÎN JUDEȚUL TIMIȘ-TORONTAL** În județul Timiș-Torontal colectarea lănei a ajuns la 95% din cât crescătorii de oi trebuiau să dea din cota legală. Restul de 5% care se aduce de către crescători la magazia Sindicatului Agricol se primește fără de plată.

× **UN NOU STOC DE PIATRĂ VANATĂ**. În decursul lunii Februarie cultivatorii de vie vor mai primi o cotă din piatră vânăată pe care Sindicatul Viticol a comandat-o la fabrica „Timiș”. Deoarece până în prezent au fost aprovizionate plasele Buziași și Comloșul Mare, pe viitor vor fi aprovizionate celelalte plase din județ.

× **CONTROLUL SEVER AL MORILOR ȚĂRĂNEȘTI**. Subsecretariatul de Stat al aprovizionării a constatat că la morile țărănești se petrec nereguli, măcinându-se cantități de grâu sau secară mai mari decât acele înscrise în registre, iar plusul de făină se vinde la oraș. Pentru a se pune capăt acestei situații, ministerul de finanțe a dispus să se exercite un control riguros al morilor țărănești. Se va stabili dacă se țin registrele prevăzute de lege și se înscriu exact cantitățile de cereale măcinate dacă se macină numai sătenilor pentru consumul lor casnic și dacă instalațiile au fost adoptate conform normelor obligatorii ale Oficiului Central de Valorificare, producând o singură calitate de făină de extracție minimum 80%. Deasemeni se vor face verificări și la brutării, cofetării, fabrici de paste făinoase etc., spre a se vedea dacă nu întrebunțază făina produsă la morile țărănești care nu este supusă la taxe.

× **O NOUA DISTRIBUȚIE DE TALPĂ PENTRU FUNCȚIONARII PUBLICI**. Economatul județean pentru aprovizionarea funcționarilor publici face cunoscut că s'a început distribuția unei

nouă tranșe de talpă pentru funcționarii publici și membrii lor de familie. Distribuția talpei se va face pe baza bonurilor legale pe care le emite Biroul Economatului în urma propunerii autorității din care face parte funcționarul solicitator de talpă. Toate autoritățile vor întocmi tabloul cu propuneri, propunând un număr egal cu cel din tranșa primă din luna Decembrie — iar pe baza tabloului Economatul va elibera bonurile respective cu care se poate cumpăra apoi talpa. Funcționarii din județ vor fi propuși de autoritatea lor centrală din Timișoara (Inspectorate, revizorate, Episcopie, Servicii etc.).

× **TRICOTAJE PENTRU FUNCȚIONARI**. În vederea sezonului de primăvară, Economatul general al funcționarilor Statului a trimis Economatului județean Timiș-Torontal o cantitate importantă de articole de tricotaje din bumbac. Aceste articole se vând pe baza carnetușii de membru, la fel cum se vând celelalte articole de manufactură și textile.

× **OBLIGAȚIILE COLECTORILOR DE CEREALE**. Colectorii de cereale care macină pe cont propriu la morile comerciale, sunt obligați să achite supra-taxele prevăzute de legea Nr. 637 publicată în Monitorul Oficial din 2 Octombrie 1943, pentru toate cantitățile de grâu sau secară cumpărate direct de la producători și introduse în mori în vederea măcinării.

× **CIORINA LA BARIERA BUZIAȘULUI ȘI FREIDORFULUL**. Pentru că ciorile se adăpostesc pe locul unde se depune gunoii primăriei s'a hotărât ca să se prăsească ciorina. Ciorina fiind otrăvitoare, se aduce la cunoștință că începând de Luni până Sâmbătă, să nu se lase copiii să se joace pe acolo. Se vor reține toate vietățile să nu ajungă acolo căci se vor otrăvi.

LEGI-DECIZII

Repertoriu

— **Legea Nr. 69** pentru ratificarea Convenției dintre Regatul Român și Reichul German, referitoare la regimul daunelor cauzate sau suferite de armate, semnată în Berlin în 19 Iulie 1943. (Monitorul Oficial Nr. 32 din 8 Februarie 1944).

— **Legea Nr. 70** pentru suspendarea executării unor pedepse pronunțate instanțele civile și militare. (Monitorul Oficial Nr. 32—1944).

— **Legea Nr. 72** pentru modificarea completarea art. 11 din legea Nr. 32 din 6 Martie 1939, pentru apărarea aeriană activă și pasivă a teritoriului. (Monitorul Oficial Nr. 33 din 9 Februarie 1944).

— **Legea Nr. 73** pentru înființarea Institutului de Cercetări Geografice României. (Monitorul Oficial Nr. 33 din 9 Februarie 1944).

— **Legea Nr. 74** pentru înființarea Institutului Central de Politică Agricolă. (Monitorul Oficial Nr. 33—1944).

Texte-Comentarii

ORGANIZAREA OFICIILOR JUDEȚENE DE APROVIZIONARE

Monitorul Oficial din 15 Februarie 1944, publică:

ART. 1. — Oficiile economice județene care funcționează pe lângă prefecturile de județ, în temeiul legii Nr. 1 din 1 Mai 1943, modificată prin legea Nr. 30 din 20 Ianuarie 1944, se organizează potrivit dispozițiilor prezentei decizii.

ART. 2. — Fiecare oficiu va avea următoarele servicii:
Serviciul județean de aprovizionare;
Serviciul județean de control.

ART. 3. — Serviciul județean de aprovizionare va avea:
Biroul 1: plan de aprovizionare, rapoarte, evidență și statistică.
Biroul 2: aprovizionarea generală.
Biroul 3: registratură și arhivă.

ART. 4. — Încadrarea cu personalitate a serviciului județean de aprovizionare și următoarea:

- 1 director;
- 1 șef de serviciu;
- 2 șefi de birou;
- 2 impiegati;
- 1 arhivar registrotor;
- 1 dactilograf.

ART. 5. — Atribuțiile și competența directorului oficiului județean se extind asupra întregului teritoriu al serviciului județean de aprovizionare cât și la serviciul județean de control.

Restul personalului prevăzut în art. 4, se afectează numai serviciului județean de aprovizionare.

Șeful serviciului județean de aprovizionare înlocuiește pe director în absența acestuia și numai în acest caz atribuțiile și competența directorului.

ART. 6. — Directorul oficiului județean va exercita și atribuțiile de control și inspecțiune conform art. 10, 11 și 14 din legea Nr. 282 din 10 Ianuarie 1944, în ceea ce privește materia care intră în competența secretariatului de Stat al Aprovizionării Armatei și Populației Civile.

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

— ACTIVITATEA „INSTITUTULUI SOCIAL BANAT-CRISANA”. Institutul Social Banat-Crisana, de sub conducerea dr. Cornel Grosoreanu ține azi 19 febr., ora 6.30, la sediul său, o importantă sedință a secției de etnografie și folklor sub președinția dlui dr. Aurel Cosma, consilier ministerial.

— NUMIRE. Inspectoratul școlar regional Timișoara, aprobă ca inv. pens. Ion Gasa să predea religia rom. cat. elevilor la școala primară de stat din Chereștur, Timiș-Torontal, în lipsă de preot.

— INVATAȚORI SUPLINITORI. D. Ioan Tudor a fost numit învățator suplinitor în com. Ionașda. Bihor în postul Herman George detașat. Dna Elena Alexandrescu a fost numită în com. Burda-Bihor și va funcționa la Școlodol în locul inv. Bulzan Vasile mobilizat. D. Smeu Liviu a fost numit în com. Lăpusnicul-Mare.

— VACANȚA DE IARNĂ. Autoritatea școlară în drept a aprobat vacanță de iarnă din 14 II. 1944, până la 5 Martie 1944, școlii de copii mici din Nădlac.

— BROȘURI RECOMANDATE ȘCOLILOR. Ministerul Culturii anunță că au apărut și se pot procura la Tipografia „Tiparul Românesc” str. Sărindar 16, București, pentru școlile primare și pentru elevii școlii superioare următoarele broșuri editate de Minister: „Pământ și suflet Românesc”; Indrumător pentru curs primar superior; Indrumător pentru predare scrisorilor; Idem pentru lucrări din foi de poezie; Facerea perilor și măturilor; Lucrări din sârmă și tablă.

— UTILIZARE. Dna Pelloni Rozalia de la școala profesională de fete din Lugoj se utilizează ca profesoară la liceul comercial de fete din Arad.

— CAMPIONATELE INTERUNIVERSITARE DE SKI. Anul acesta Campionatele interuniversitare de ski se țin la Brașov pe m. „Șulinar”. De la Politehnică din Timișoara participă la acest concurs: Rădăușanu, Munteanu, C. Șuboni, C. Vițianu, G. Moraru G. Domnii profesori Dr. Ing. Ion Vlădescu și prof. ing. Ion Bonea și-au pus multă speranță în sportivii de sub președinția dlor.

— ȘCOLILE CARE AU VIZITAT MUZEUL. În ultimul timp au vizitat următoarele școli din Timișoara Muzeul Banatului: Școala Militară „Mihai Viteazul” sub conducerea dlui prof. Stoica, studenții Facultății de Științe sub conducerea dlui prof. Procsu, Liceul Industrial cu d. prof. Mărcuș Școala Profesională de Fete sub conducerea dnei Dumbravă.

— DECORAȚIE. D. Marius Moga conlocotenent în rezervă, a fost decorat pentru fapte de arme cu ordinul Steaua României cu spade, în grad de cavaler, pe panglica Virtuții Militare.

— REVISTA „INDREPTAREA” din Timișoara, nerespectând dispozițiile Cenzurii, a fost suspendată pe timp de zece zile. Proximul număr va apare la 1 Martie 1944.

— ELIBERAREA SCHIURILOR DIN STAȚIILE DE DESTINAȚIE. Direcția generală CFR a dispus — ca derogare dela dispozițiile instrucției del bagaje și până la noui dispozițiuni — ca eliberarea schiurilor, la stațiile de destinație să se facă numai de către personalul acestor stațiuni. Conducătorii de bagaje nu au voie să facă operație, ei mărginindu-se doar la îndreptarea lor în stația de destinație, cu lista de remitere, numai către personalul însărcinat cu primirea bagajelor în acea stație. Aceste măsuri s'au luat pentru a se înlătui pe viitor, răzăcirea sau schimbarea schiurilor.

— CONVOCAREA MEMBRILOR CORPULUI CONTABILILOR. Membrii corpului contabililor dela toate secțiunile din țară au fost convocați de către consiliul superior adunări generale ordinare în ziua de 19 Martie 1944, respectiv 26 Martie, pentru prezentarea dărilor de seamă pe anul 1943.

— PREMIERA LA TEATRUL NAȚIONAL. Joi, 24 Februarie va avea loc la Teatrul Național din Cluj-Timișoara premiera dramei „Necunoscută” de Al. Bisson. În distribuție dnii Al. Economu, C. A. Rusei, Leonard Divarius, Virgil Pojorocă. Dm. Moruzan, Hristea Cristea, Victor Popescu, D. Constantinescu, G. Aurelian, Ionel Sana, Nicolae Sasu, Radu Ionescu, G. Furnurache, Ștefan Vardaru, ducele Jenny Moruzan, Veturia Dușa și dra Elena Gruba. Direcția de scenă o are d. Ion Dinescu, decorurile de d. Eug. Irușinschi.

— NOU DIRIJOR LA OPERA ROMÂNĂ. D. Const. Turcanu a fost angajat ca dirijor la Opera Română din Cluj-Timișoara. Dsa se va prezenta în curând publicului în cadrul unor spectacole extraordinare.

— TRANSFERARE. Dl. Ghițan Ion agent de poliție la detașamentul de poliție Băile Herculane a fost transferat în interes de serviciu la comisariatul de poliție Sănicolaul-Mare.

— SCHIMBAREA ȘI MODIFICAREA REGULAMENTULUI F. R. E.-ULUI. De curând federația română de rugby a numit o comisie care să studieze modificarea și schimbarea actualului regulament al F. R. E.-ului, pentru o cât mai bună organizare și pentru a fi soluționate unele lacune ce există în actualul regulament. După cum se observă seria reformelor în rugbyul românesc a și început.

NOUULE NORME PENTRU TRANSPORTURILE ZDRENȚELOR DE BUMBAC, LÂNĂ, CÂNEPĂ ȘI IN

„Monitorul Oficial” publică următoarea decizie:

Transporturile pe orice cale, de zdrențe de bumbac, lână, cânepă, in, etc., noi sau vechi, precum și transporturile de deșeuri rezultate din prelucrarea lânii, nu se pot face decât dacă sunt însoțite de unul din documentele indicate la punctele a, b și c de mai jos:

a) O autorizație de transport de culoare albă, prevăzută cu timbrul sec. al Soc. OFIL, autorizație pe baza căreia colecții ambulante pot transporta la depozitul de care depind, zdrențe și deșeuri până la o greutate de maximum 300 kg. de fiecare transport;

b) O autorizație de transport, de culoare albă, prevăzută cu timbrul sec. al Soc. OFIL;

c) O factură a Societății OFIL, ce

— PRELUAREA CĂMINULUI FUNCȚIONARILOR MINISTERULUI AGRICULTUREI, DIN BUZIAȘ. Comisia pentru recepționarea Căminului funcționarilor Ministerului de Agricultură și Domenii, din Buziaș a fost întocmită din domnii: Nicolae Săulescu, director general al vânăturei; Hugi Paraschiv, directorul Cassei de Credit și Ajutor a funcționarilor; Tudor Voinea, subdirector general al Contabilității Ministerului de Agricultură și Ion Bănică arhitect șef din Ministerul Agriculturii, Susnumita comisie a și procedat la preluarea clădirei.

tor general, Dr. Groza Marin actual medic veterinar inspector șef al serviciului zootehnic și sanitar veterinar al județului Severin la gradul de medic veterinar inspector general, Dr. Toperczer Emerich actual medic veterinar primar cu 5 gr. la Ocolul Lipova, jud. Timiș-Torontal la gradul de medic veterinar inspector.

— PUNERE ÎN RETRAGERE. Dl. Coman Augustin profesor la liceul C. Diaconocii Loga din Timișoara se pune în retragere provizorie pentru a-și aranja drepturile la pensie pe ziua de 1 Sept. 1944.

— REZULTATUL EXAMENULUI DE INTERNAT ȘI EXTERNAT. Monitorul Oficial No. 36 din 12 Februarie 1944, publică rezultatul examenului de internat și externat în medicină. Au reușit la internat: 50 candidați la București, 20 Iași și 15 Sibiu-Cluj; pentru externat: 20 candidați București, 50 Iași și 49 Sibiu.

poartă timbrul sec. al acestei societăți.

Orice transport de zdrențe de bumbac, lână, cânepă, in, etc., precum și de deșeuri, rezultate din prelucrarea lânii, ce nu este însoțit de unul din documentele menționate mai sus, sau este însoțit de formulare vechi ale Soc. OFIL, care nu mai sunt valabile, și anume: autorizație pentru colector ambulant, de culoare roz autorizație albastră, bon de predare roz, sau bon de livrare de culoare galbenă, nu este permis.

Infracțiunile la prevederile prezentei decizii se vor pedepsi conform prevederilor legii pentru activarea producției regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului; economic Nr. 282 din 1 Mai 1943, cu modificările sale ulterioare.

SPORURILE FUNCȚIONARILOR ȘI OAMENILOR DE SERVICIU DIN ÎNTEPRINDERILE COMERCIALE ȘI INDUSTRIALE

Comisia Superioară de Arbitraj comunică Camerei de Muncă din Timișoara dispozițiunile referitor la sporul de salariu: Sporul prevăzut de art. II al deciziei Nr. 274, publicată în Monitorul Oficial din 6 Sept. 1943, a Ministerului Economiei Naționale cu privire la salariile funcționarilor și oamenilor de serviciu din întreprinderile comerciale și industriale, nu are aplicațiune automată adică nu este obligatoriu deplin drept pentru patroni. Dar în caz de conflict colectiv de muncă dintre funcționarii parti-

culari sau oamenii de serviciu ai întreprinderilor și patroni.

Referitor la majorarea salariilor, Comisiunile de Arbitraj au căderea — în baza art. 12 din legea regimului muncii în timp de războiu să statueze, putând acorda sporuri de salarii — ținând seama de felul muncii și împrejurările economice — în limitele plafonului maximal reglementat de susarătata decizie, adică până la cel mult de 3 ori și jumătate față de salariile din Decembrie 1939.

EVREII CARE PRESTEAZĂ MUNCA OBLIGATORIE POT LUCRA ÎN ORELE LIBERE LA INSTITUȚIILE PARTICULARE

Comisariatul general pentru problemele evreiești, a trimis Centrului Evreilor din România următoarea adresă:

„La adresa cu Nr. 9266 dn 3 Februarie 1944, a Oficiului de Românzare, prin care ni se cere lămuriri în privința evreilor cari lucrează în orele libere la instituțiuni particulare, dar cari sunt repartizați la munca obligatorie la Institutul Central de Statistică, vă facem cunoscut că am comunicat

Oficiului Central de Românzare că, potrivit ordinului Domnului Mareșal Conducător orice evreu care prestează muncă de 7 ore încadrat fiind în detașamente de muncă obligatorie, poate în timpul liber să-și agonisească cele necesare existenței sale și a familiei.

Ei pot lucra cu ora sau cu ziua fără a fi trecuți pe state și neputând fi dublați.

— NUMIRI DE PREOȚI. În eparhia Aradului au fost numiți următorii preoți: pr. Mihai Pavel la parohia Tohești și pr. Florea Duma la parohia Pusta Meghies.

— AVANSARI. În baza deciziei ministerului Agriculturii Nr. 30.324 au fost avansati următorii medici veterinari după cum urmează: Dr. Brancoveanu Marin medic veterinar inspector șef al serviciului Zootehnic și sanitar veterinar al municipiului Arad la gradul de medic veterinar inspector.

— ȘEDINȚA CERCULUI MATEMATIC. Cercul Matematic al Societății de Științe din Cluj va ține ședință Miercuri 23 Februarie, la orele 17, cu următoarea ordine de zi: Prof. Petre Sergescu: Geografia matematicii elvețiene. Prof. Augustin Maior: Energia la punctul zero și gravitație. Ședința va avea loc în sala I matematici, la Facultatea de Științe Timișoara, B-dul Diaconovici Loga 1 a.

— CURSURI DE PERFECTIONAREA PROFESIONALĂ. Camera de Muncă din Timișoara în dorința de a veni în ajutorul lucrătorilor calificați și tehnicienilor din Timișoara, organizează cursuri de perfecționare pe lângă Școala tehnică industrială de băieți din Timișoara. Cursurile sunt gratuite. Inscrierile pentru toate categoriile de cursuri se fac până la data de 21 Februarie la secretariatul Camerei de Muncă.

— COMUNICAT PENTRU EVREI. Toți evreii, cari au făcut parte anul trecut din echipele de sinistrări și au primit unelte, sunt invitați a le depune în zilele de 24 și 25 Februarie 1944 între orele 9—12 și 16—18 la Comunitatea Evreilor din Timișoara, fie în Cetațe (clădirea Sinagogii), fie în Fabrică (Spl. Kunz 2). Cei cari nu se vor conforma, vor fi sancționați. — Oficiul județean Timiș-Torontal al centralei evreilor din România. 1532.

— ÎN ATENȚIA BRUTARIILOR. Se aduce la cunoștința tuturor brutarilor de pe teritoriul Municipiului, vă sunt invitați a se prezenta la Serv. Aproximativă-municipiului, în ziua de Luni, 21. Februarie 1944 împreună cu registrul de consumare a făinei. Vor mai aduce un borderou aparte despre cantitățile de făină populară și altă precizată dela morile comerciale, începând dela 1. Aug. 1943.

— RIDICAREA PĂINII ÎN ZIUA DE MIERCURI 23 FEBRUARIE A. C. În vederea exercițiului de apărare pasivă, populație va ridica pâine pentru ziua de Miercuri 23 Februarie pe bonul 223, dela brutăriile ce se vor indica.

— CORUL EPISCOPIEI VA DA RĂSPUNSURILE LITURGICE. Corul Episcopiei de sub conducerea dlui prof. Sava Golumba va cânta Duminică 20 ort. în biserica din Iosefin.

— MULȚUMIRI. „Astra Bănățeană” de sub conducerea dlui inspector general șef sabin Evuțian, aduce mulțumiri pentru activitatea depusă pe țărâm culturală.

— DONAȚIE. Elevele gimnaziului teoretic de fete din Caransebeș, au donat unui Regiment de Infanterie 18 per. ciorapi, 18 per. mănuși, iar unui detașament care a plecat pe front au împărțit 50 per. ciorapi, 20 per. genunchiere, 6 per. mănuși, 9 flanele și 9 căciuli.

— BONURILE DE ALIMENTE VALABILE DELA 22 FEBR. PÂNĂ LA 28 FEBRUARIE. Bonurile de alimente valabile pe săptămână dela 22 până la 28 Februarie 1944. Pâinea populară, se vinde pe bonurile de pâine No. 222, 223, 224, 225, 226, 227, câte 300 grame de persoană la brutărilor unde consumătorul sta înscris conform ordonanței No. 4/1944. Untură: se distribuie pe bonul de untură No. 8. Carne: se distribuie pe bonul de mălai N., 15. 1½ kgr. un kilogramate de persoană pe săptămână. Vindelemnul: se distribuie pe bonul No. 4. câte 500 grame de persoană.

— RECTIFICAREA VECHIMEI ÎN GRAD A UNOR OFITERI. În Monitorul Oficial Nr. 38 din 15 Februarie 1944 a apărut decretul lege prin care se aprobă rectificarea vechimei în grad a unor ofiteri activi și de rezervă.

Eroi au fost, sunt și vor mai fi

SUBLOCOTENENTUL DE REZ. POP DANILĂ

Parcă n'am fi în războiu și n'ar fi în fața noastră aproape, de tot aproape, dușmanul, care ne pândeste mișcările, căutând momentul să ne atace.

Esim din cazemată încurajați de această liniște neobișnuită, după o zi grea, să respirăm cu sete din aerul purificat de miremele pădurii. Undeva o pasăre încearcă timidă să-și alunge urâtul strunindu-și vocea.

Ne așezăm în fața cazematei tăcuți și gânditori. Cine știe unde ne umblă gândurile? Vine și Sublocotenentul Pop Danilă, observator înaintat al Regimentului "de artilerie călăreață. E veteran în războiu. El vine că-i „dela început". Și a fost tot timpul observator înaintat. Aici se simte în elementul său, alături de infanteriști. Aici e adevărata viață, unde dai față cu moartea în fiecare clipă.

Sublocotenentul Pop! Un nume. Pentru noi un colos. Un colos al eroismului.

Stând, îl privesc și mă gândesc la vitejiile lui din trecut, din luptele pentru cucerirea Odesei.

Deodată liniștea pădurii întunecată e tulburată de zgomotul domolit al unui motor.

Noi știm ce-i, și-l ascultăm cu multă indiferență, când, în liniștea pădurii, tâșnește chemarea Politrucului din cazemata bolșevică.

„Camarazi Români"... și astfel începe înșira minciunilor ademenitoare ale fetei „raului bolșevic" bine cunoscut de noi după mai bine de doi ani de colindare prin el. El răspunde o mitralieră cu ecouri prelungi, undeva pe întinsul frontului.

Aparatul de transmisiune e așezat într-o cazemată, în liniile bolșevice, chiar în fața noastră. De câteva zile ne tulbură liniștea nopților cu chemări răgușite în viața de basm a „raului bolșevic".

Sublocotenentul Pop nervos, n'are liniște. Se ridică, intră în adăpost, revine și zice: „Cine vine cu mine?" Azi trebuie să terminăm cu nemernicia acesa!"

Se prezintă mai mulți, dar nu ia cu sine decât trei oameni, doi cavaleriști și un artilerist. Fără să vorbească prea multe, pune mâna pe un sac de merinde, îl umple cu grenade, a un pistol automat și pornește urmat de cei trei. Nici n'am avut timp să ne dăm seama ce face, până când se pierde în negura pădurii. Se strecoară cu pași de pisică tot mai aproape de cuiburile bolșevice. Când simte că s'apropie încetinește mersul. Pe un ostaș îl sugrumă o tuse pe care n'o poate stăpân.

— „Măi, tu acela care tușești rămăi pe loc, iar voi cealaltă, dacă vneți, așteptați aici. Eu merg singur".

În valea cu mul de ecouri, glasul se aude din toate părțile. Căutând, dă peste o cazemată unde i se pare că-i instalat postul de emisiune. Să pregătește s'o atace, când dela spatele său sare un bolșevic, cu arma gata de atac. Intorcându-se instinctiv, îl pune mâna pe armă turtindu-i casca pe cap. Rusul se prăbușește, dar alții sar în ajutorul lui, esind din cazemată. Sublocotenentul Pop nu se pierde. Ca fulgerul stoară grenadele spre ei și nu se mai aude decât ecoul exploziilor. Dintr'un salt e la intrarea cazematei și lipindu-se de perete aruncă grenadele umplând liniștea văilor cu tunetele exploziilor. Prin fumul grenadelor pătrunde în cazemată și căutând în întunec, se lovește de corpuri întepenite. Aparatele de transmisiune au fost distruse, dar nu găsește megafonul. Esind afară, îl aceiași atenție spre liniile noastre. Dar, vede agățat de un arbore, îl ia și pleacă cu primejdia n'a trecut. Bolșevicul amețit de lovitură primită în cap și-a revenit și se pregătește să-l atace. De data aceasta pistolul automat îl salvează. La prima pocnitură bolșevicul se prăbușește grav rănit. Apropiindu-se de el, îl ridică și aruncându-l pe umăr pleacă mai departe.

Auzim zgomot de pași în noapte. Apare găfâind și încovoiat de drum și povară și

pune în fața noastră cu o mână, rănitul, în timp ce cu cealaltă mai strânge megafonul. Privim la el muți de uimire și admirație așteptând să ne spună ceva. Un sanitar venit de undeva se apropie de rănit, dar e prea târziu.

Așezându-se să se odihnească, Sublocotenentul Pop, ne spune doar atât:

— Numai un ploton să fi avut, am fi cu-

cerit multe cazemate".

Au trecut de atunci multe zile, și alături de Sublocotenentul Pop Danilă am înfruntat multe neajunsuri. Azi, pe pieptul lui strălucește „Crucea de Fier" germană alături de „Coroana și Steaua României".

Sublocotenentul Pop Danilă. Un nume! Pentru noi un erou.

Serg. Maj. T. R. Iosif Ianota

ALEXA NICOLAE

Printre primii eroi ai comunei Giroc-Timiș, se numără ostașul Alexa Nicolae. Atunci când porunca neamului, l-a chemat să-și împlinească datoria față de Țară și Rege, Nicolae Alexa a răspuns fără șovăire, îmbrăcând haina demnității naționale în timp de luptă crâncenă pentru hotar și credință. Incorporat la unitatea sa de infanterie, el pleacă pe front, unde participă la luptele de pe Don.

Deși gândurile sale se îndreptau adesea spre căsuța lui modestă din câmpia Banatului, unde soția și fiica sa dragă, care abia împlinise cinci ani, simțeau sbuciumul dorului de cel drag al lor, Nicolae Alexa și-a îndeplinit misi-

goste de Țară, înfruntând ploaia gloanțelor dușmane, incredințat fiind că numai astfel își servise țara și asigură liniștea celor de acasă.

Într-o zi mohorâtă de iarnă târzie, nile comandate, cu devotament și drăceste prins în focul unei mitraliere inamice, care îi sfârșecă trupul în mi de părți. — Astfel moare ostașul Nicolae Alexa din Giroc-Timiș, purtător al mândriei românești, care prin jertfă și sânge, reclădește cu vitejia armatelor sale, România în vechile și drepte sale hotare. Fiica lui Nicolae Alexa este de azi înaintea copila neamului, pentru care tăticul ei s'a jertfit!

Pr. HORIA VIȘOIU.

„Tunul este tatăl meu și Țara-mi este mama”

Când se va strânge după război toată corespondența dintre ostașii noștri de pe front și familiile lor, se va da la iveală o întreagă literatură eroică, vrednică de reținut, comentat și păstrată ca îndreptar al vieții pentru viitorime.

În aceste rânduri scrie fără nici o pretenție, în care produsul gândirii este exclusivă calitate, se găsește adevărate camori sufletești, care caracterizează din plin firea atât de curată a țăranului român. Sorisorile ostașilor noștri dovedesc și confirmă odată mai mult entuziasmul cu care au pornit la război și credința lor neșovăitoare în izbânda finală.

În timpul luptelor sale în repaos, din funtul unei țanșei, rezemat de patul puștei sau într'un colț de dormitor, soldatul român scrie celor de acasă. Scrie cum știe el, în termeni simpli, fără cuvinte complicate, fără formule savante, dar din fuadul inimii și dintr'o sinceritate înăscută.

Fraza curge limpede, nepretențioasă ca stil, dând cuvintelor parcă un sens mai potrivit și o căldură mai convingătoare. Nici un moment de descurajare sau de plictiseală, nici un gând rău, nici o durere. Doar voioșie, respect pentru cei lăsați în sat, cuvinte de nădejde într'o revedere apropiată și încredere deplină și sobră în conducătorii Statului și în destinul Neamului.

Adevărate făsniri de bun simț și patriotism moștenit din strămoși.

Ne-a căzut în mână din întâmplare câteva rânduri scrise de marinarul Lupu Petre din Sulina, către părinții lui din comuna Grosan, județul Romanat. Amănunț pitoresc și care dovedește in-

căodată înclinarea țăranului către frumesc: scrișoarea e în versuri, fapt care prezintă o ieșire din comun, o încercare de purificare a formei și un efort de creație care confirmă înclinațiunile artistice ale neamului nostru. Intitulață în chip de baladă „Scrișoare de pe zonă", epistola marinarului Lupu Petre, conține pasajii pline de avânt și de eroism. Iată de pildă cât de semnificative sunt versurile de mai jos, înjghebate de un ostaș, ajuns la maturitate și care e conștient de misiunea ce i-a fost hărăzită în actualul război:

„Azi nu mai sunt cum am fost ieri
Flăcău sau puilul mamei
Eu sunt ostaș și vreau să mor
De găi cu toți dușmanii!”

Marinarul Lupu Petre vrea să-și dea viața pentru Patrie și dacă moare, părinții lui nu trebuie să-l plângă.

„Și chiar de-ar fi să mor aici
Să nu mă plângi tu mamă
Căci tunul este tatăl meu
Și țara-mi este mamă”.

Am putea să cităm cele câteva zeci de versuri care akătușe scrișoarea. Redăm din rest finalul, care constituie un strigăt de înalt patriotism:

„Trăiască al nostru Rege
Căci numai astfel vom putea
Să ne-apărăm moșia
Trăiască al nostru Mareșal!
Trăiască România!”

Cu astfel de suflete călitate în luptă și mâna de un entuziasm curat, țara păsește mai departe cu încordare crescândă în lupta pentru izbânda dreptății noastre românești.

INVĂȚĂTORUL ION ROȘCA

Pe tabloul de onoare al apărătorilor neamului și credinței strămoșești, se înscrie cu litere de foc numele învățătorului erou Roșca, din comuna Ticovani-Mare.

Prin toate comunele prin care a trecut ca învățător, s'a bucurat de cea mai mare dragoste și popularitate în rândurile sâtenilor.

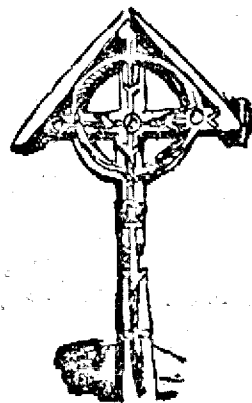
Ultima dată a activat ca învățător în comuna Lăpușnicul-Mare, județul Caraș, de unde a plecat pe front în urma orbirii primii dela unitatea sa.

Și departe de țară, pe câmpiile înconinate ale Rusiei, Ion Roșca și-a făcut datoria și mai mult decât atât, cu aceeași nesăvilită dragoste de neam și patrie, ca și în țară, în postul său de învățător.

A căzut în ziua de 15 Ianuarie 1944 pe frontul înverșunatelor bătălii de la Kerci.

Pentru dragostea de care s'a bucurat în comuna sa, sâtenii și colegii săi din comuna Lăpușnicul-Mare au hotărât să facă un parastas în ziua de 20 Februarie.

GH. CUȘU.

Eroii din comuna GHERMAN

La chemarea Patriei pe care condăcătorii națiunii noastre, a adresat-o pe turor acelor care pot să o servească cu credință și dragoste, contra dușmanului nostru comun dela Răsărit, din mica noastră comună românească Gherman, situată la frontiera Română-Jugoslavă dela sud-vest, printre mai mulți cari au fost chemați, au răspuns și patru tineri în florea vârstei de 22 ani: Gheorghe Ghera, Ion Șamant, Trifu Bojin și Ionescu Trifu.

Acești patru tineri făcând parte dintr'un reg. de Art. călăreață bânățeană, care s'a luptat eroic în luptele dela cucerirea Odesei, și de acolo d'n biruință, în biruință, până la porțile Stalingradului, unde au dat dovadă de jertfă și disciplină extraordinară, luptând ca niște adevărați eroi din antichitate.

În urma rugămintelor făcute către Crucea Roșie și regimentul respectiv, către îndureratele lor familii, li s'a răspuns că sunt dispăruți toți patru.

Acești tineri care la chemarea Patriei au alergat să lupte contra bolșevicului dușmanul Patriei noastre și a Crucii Cristos, au lăsat în urma lor adânc mănăniți și cu lacrimi în ochi, pe toți aceia care i-au cunoscut, îndeosebi scumpa lor familie.

Dacă vor fi ajuns în mâinile bolșevicilor, le dorim întoarcere grabnică la scumpii lor cari îi așteaptă cu drag.

Dar dacă D-zeu le-a sortit să moară toți patru acolo departe, pe malul Volgei, în stepele Rusiei, pentru apărarea patriei și a crucii, noi care i-am cunoscut le zicem cu durere: „Fie-le țărâna ușoară și partea cu dreptă!”

TRIFU ALMAJAN-GHERMAN

O nouă asociațiune funcționează

În urma apelului d-lui Mareșal Comandator al Statului, de a se practica în mod obligatoriu sporturile de către funcționarii Statului.

Funcționarii tuturor Instituțiilor dependente de Ministerul Muncii și Asigurărilor Sociale din Timișoara, răspunzând cu mult entuziasm la convocarea lansată de delegatul Casei Naționale a Asigurărilor Sociale d. Teodor Vasca Inspector General la Inspectoratul General al Muncii Timișoara și d. Ienea Ioan Administratorul Oficiului Asigurărilor Sociale din Timișoara, la adunarea din 13 Februarie a. c. au pus bazele unei Asociațiuni, organizând secțiile sportive artistico-culturale, formate din 1. secție gimnastică, 2. popice, 3. voleyball, 4. tenis, 5. înot, 6. secția artistico-culturală.

Secțiunile dela punctul 1, 2 și 6 își încep activitatea imediat, iar restul de îndată ce timpul va permite, practicarea acestor sporturi.

S-a ales următorul comitet:
 Președinte: Teodor Vasca Inspector General; Vicepreședinte: Ienea Ioan Administratorul Oficiului; Vicepreședinte: Răduțanu N. Secretarul Camerei de Muncă; Secretar General: Tocheru Viorel șef de birou; Secretar: Bocan Ioan șef de birou; Prim casier: Stroe Marin șef de secție; Casier: Sârbei Niculae șef de birou; Bibliotecar: Lumei Emilia; șef de birou.

Membri în Comitet:

S. Marta, Inspector al Muncii; Ștefan Vulpe, directorul Căminului de Ucenici; I. Dajdeu, Secretarul Camerei de Muncă Isia Cioca, impiegat la Camera de Muncă; D-soara E. Chirvai șef de birou; M. Fărcaș subșef de birou.

Asociația în adunarea de constituire a hotărât în unanimitate să colaboreze

cu societatea sportivă „PROGRESUL” din Timișoara, înscriindu-se în corpore membri ai acestei Asociațiuni.

S. S. POLITEHNICA ÎȘI REINCEPE ACTIVITATEA. — UN MATCH AMICAL CU U. D. R. ...

Pentru a-și pune la punct echipa înaintea de rețurul Cupei României și a Cupei Eroilor, Politehnica a angajat pentru Duminecă, 23 Februarie, un match amical cu rețutabila formație reșitană U. D. R., clasificată a patra în Campionatul de război. Matchul are loc pe arena Banaful, la orele 15.

Data fiind valoarea incontestabilă a oaspeților, precum și frumoasa comportare pe care studenții au avut-o în ultimele jocuri pe care le-au susținut, numeroși amatori timișoreni ai jocului cu mingea rotundă așteaptă cu justificată nerăbdare desfășurarea acestei mari întâlniri. De-așfel, suntem în măsură să afirmăm, că ambele echipe s-au antrenat intens, acordând o deosebită semnificație acestui match.

Gazdele vor alinia următoarea formație: Boros, Manciu, Bugarlu, Ștephan, Chira — Dolga, Andreescu, Andrei Rădulescu, Dee, Anzelescu.

Reșitenii anunță formația: Konrad, Alașiu, Fodor, Cumpănas, Pop Vasile, Naev, Micu, Müller, Negrău, Zsizsik, Köhl.

... ȘI O GALĂ DE BOX

Tot Duminecă, la orele 10, are loc prima gală de box organizată anul acesta de către S. S. Politehnica în sala cântinei Politehnice. Deși nu este vorba decât despre o gală „de club”, cele 8 întâniri vor fi interesate și vor da ocazie studenților să-și afirme calitățile și în această ramură a sportului.

Știri sportive

— **Match internațional de fotbal.** S.S. Progresul din Timișoara a primit autorizația dela F.R.F.A. de a organiza un turneu internațional de fotbal, cu participarea unei echipe din Viena. Turneul este proiectat pentru Florii, iar tragiunile sunt în curs.

— **Comisia de atletism a hotărât organizarea unui cross prin Timișoara, numit „Traversarea Timișoarei” pentru ziua de 19 Martie. Competițiunea va fi dotată cu un trofeu chalange pe trei ani.**

— **Pregătiri în vederea sezonului de înot.** Liga Navală face intense pregătiri pentru sezonul care vine. În prezent se urmărește organizarea unui atelier de tâmplărie pentru confecționarea bărcilor ca cluburile și grupările să poată achiziționa bărci pe preț de cost.

— **Cupa României.** Politehnica, C.F.R., Jinezu, și Progresul se pregătesc în vederea jocurilor pentru Cupa României. Politehnica și C.F.R. au început antrenamentele de o lună, iar progresul de săptămână.

— **Terenuri de volley-basket.** Pe arena Banaful și Progresul se vor amenaja pentru noul sezon câte un teren de basket ball și câte două pentru volley ball. Probabil că și la Electrica se vor face aceleași amenajări.

— **Match internațional de atletism.** Cu ocazia inaugurării pistei de atletism

în curs de construcție la Arena Electrica, gruparea întreprinderilor Electromecanice va organiza un curs internațional de atletism. Concursul se va bucura de sprijinul Comisiei de Atletism, în sensul că D. Velceanu va invita patru atleți germani, trei sovietici și trei croați. Nu este exclusă să vor participa și doi decatoniști elvețieni. În afară de atleții locali vor mai fi invitați 15 atleți români. Concursul este proiectat pentru luna Iunie.

— **Universitatea la Timișoara.** Câmpionatul Banaful va găzdui de Sf. Paști două meciuri de fotbal cu Universitatea Cluj-Sibiu. Turneul senecilor roșii va fi organizat de către Politehnica.

— **Reduceri pe C.F.R.** Se reamintesc grupărilor sportive că înțetorii, atleți, skiori etc. beneficiază de 75% reducere pe C.F.R., pe baza unui carnet — al II, sau III — care se eliberează de O.S.R. prin federațiile respective

— **Revista marinărească.** Liga Navală Română Secția Timișoara, va organiza la mijlocul lunii Martie, la Teatrul Național, o mare revistă pentru propagandă marinărească.

— **Campionatul Beghei.** Liga Navală, Comisia districtuală de natație și revista Sportul Național vor organiza un mare concurs de înot pe Bega. Concursul va cuprinde un cross nautic — dela Turbine și până la Renașterea — pe echipe de cinci înotători și ștafete, una de 4x1000 m. pentru bărbați, 8x500 m. pentru femei și o ștafetă mixtă pentru copii pe distanța de 20x200 m. Concursul va fi dotat cu numeroase premii. În program mai figurează un concurs de caiace.

— **Concursuri de crossuri.** Cu data de 5 Martie începe sezonul de crossuri în Timișoara, cu un concurs de promonanță la care pot participa toți tinerii din școli, instituții, cămine etc. În luna Martie se vor disputa în total cinci concursuri de alergări pe teren variat.

1564

Cea mai bună Apă minerală

Perla

livrează la domiciliu cu 34 lei litrul fără sticlă

NECTAR

GH. CRISTODORESCU, magazin special de vinuri, cognacuri și lichioruri
 Timișoara, I, Str. Mircea Vodă 1. Inreg. No. 473/942 Telefon 48-05 1525

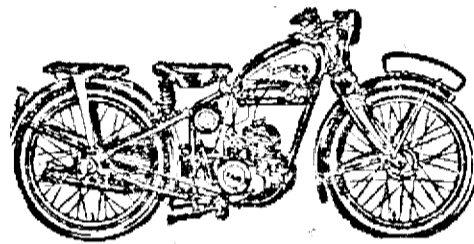
Motociclete

N. S. U. și DIAMANT
 de la 98 la 250 ccm.

la

TOMA SURLAȘ

Timișoara I, Strada Alba R. 2,
 Inr. Reg. Ccm. 292/7378/934 1477-4

Filateliști

Avem în depozitul nostru diferite varietăți de mărci neuzate din toată Europa.

Cumpărăm colecții.

La cerere trimitem Lista de Prețuri pentru mărci românești și străine.

La noi se găsește Catalogul Zumstein, pe anul 1944.

SOC. PRINCIPELE MIRCEA
 BUCUREȘTI

Strada Diodor isie Lupu 34. 1463

PUBLICAȚIE PENTRU EVREI

Toți bărbații evrei, cari posedă pe anul 1943 carnetul de scutire de muncă obligatorie și de exercitarea profesiei, sunt obligați a se prezenta pentru preschimbarea carnetelor pe primul semestru al anului 1944 la Oficiul Județean Timiș-Torontal al Centralei Evreilor din România, din Timișoara II, Spl. Kunsz No. 2, între orele 9—1 a. m. și 4—7 p. m. în zilele și ordinea arătate mai jos:

Luni, la 21 Februarie 1944 literile A, B, C, D, E și I.

Mărti, la 22 Februarie 1944 literile F, G și H.

Miercuri, la 23 Februarie 1944 literile K, L, N, O și Q.

Joi, la 24 Febr. 1944 literile M, P, R, T, U și W.

Vineri, la 25 Febr. 1944 literile S, Sch, St, Sz.

Sunt obligați a aduce 2 fotografii proprii, format de legitimație precum și copia simplă scrisă la mașină sau fotocopia carnetului de scutire.

Se atrage atențiunea posesorilor de cărnete că sunt obligați a se prezenta neapărat în zilele fixate pentru ei, pentru că prezentările după termenele arătate nu vor fi primite.

1542 Oficiul Județean Timiș-Torontal al Centralei Evreilor din România

Sămânțe de primăvară

plombate de către stat, soiuri selecționate, germinație examinată, ca:

Sămânță de lucernă

Trifoi roșu

Trifoi alb

Ghisdei

Trifoi încarnat

Semințe de sfeclă furajeră

Măzărache de primăvară

diferite semințe de terburii

și alte semințuri agricole

cu prețurile cele mai convenabile

depe piață, la:

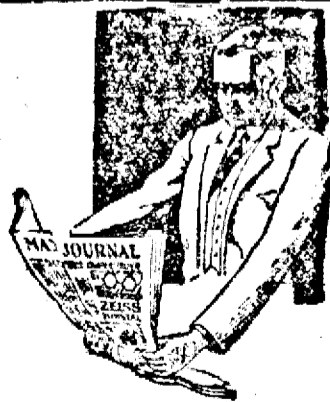
„Semina” S. A. R.

TIMIȘOARA, IV.

Spl. Müller Guttenbrunn Nr. 10.

Telefon: 23-57, 23-25.

Inreg. Of. Reg. Com. 48/1484/43. 1537

Îngrijii-vă ochii purtând ochelari dela

CENTRALA-OPTICĂ S. I. N. C

SIMION BURĂ & Co.

Timișoara I. Regele Mihai I, Nr. 2,
 Reg. Com. 67/1211/941. 1479-1

INSTITUT DE ARTE GRAFICE

ZAHARIA POP

Str. 3 August 33

Inreg. Cam. de Muncă Nr. 770-1941

Execută tot felul de imprimare

Telefon 28-32

1521

Asociația membrilor Corpului Didactic al Facultății de Agronomie Cluj-Timisoara

Vineri 11 Februarie a. c., s'a ținut ședința de comunicări și referențe la Facultatea de Agronomie Cluj-Timisoara. Această ședință a primit un caracter festiv prin dorința unor agricultori bănațeni de a răsplăti strădania unor asistenți pentru stabilirea colaborării dintre Facultatea de Agronomie din Timisoara și forțele de producție agricolă ale județului Timiș.

Ședința a fost prezdată de D-l prof. C. Băicoianu. D-sa a arătat că se urmărește cu această ocazie: să fie evidențiată acei asistenți care au contribuit la stabilirea legăturilor Facultății cu agricultorii Banatului; să se facă cunoscute progresele realizate de Facultatea de Agronomie dela refugiu și până acum; să declare ca membrii corespondenți ai asociației pe D-nii: Ing. I. Marțin, prof. Gh. Andrașiu, Ing. I. Iarhaus, Ing. Beșa și Ilie Olaru, care au dat premii și au a ținut interes deosebit pentru problemele ce se desbaș săptămânal în cadrul asociației și să se reamintească publicului și agriculturilor că în ședințele ce se țin în fiecare Vineri se expun cercetările făcute de personalul didactic al Facultății, pe teren.

A vorbit apoi D-l Decan I. Safta. D-sa a făcut o „dare de seamă asupra activității Facultății de Agronomie Cluj-Timisoara în ultimii ani”. În această expunere a arătat că în primul an după refugiu personalul didactic era descompletat, localul nelcăpător, laboratoarele neutilizate, dar dorința de realizare și puterile de muncă deasupra așteptărilor. În felul acesta, în mai puțin de trei ani s'a ajuns la: Completarea personalului didactic, încăl s'a atins nivelul Facultății de Agronomie dela Bucu-

rești; Publicarea unui mare număr de lucrări științifice originale; Inzestrarea Facultății cu localuri mai înăpătoare; Inzestrarea laboratoarelor cu aparatele și uneltele necesare; Dublarea caedrelor cu institute și prin urmare inzestrarea lor cu câmpuri de experiență și stațiuni experimentale; Inzestrarea fermelor Facultății cu inventar corespunzător menșii și situației lor; Realizarea unor venite frumoase la aceste ferme; Amenajarea căminului studenților; Sporirea ajutoarelor și a burselor studențești; Și ca o răsplată bine meritată a tuturor acestor strădani, o bună parte din personalul didactic și administrativ al Facultății a fost decorat.

La sfârșit d-l Decan a împărțit premii de câte 15000 lei date de Sindicatul Agricol, D-l prof. Gh. Andrașiu, D-l Inginer I. Iarhaus, D-l Ing. Beșa și D-l I. Olaru, D-lor: Ing. O. Suiaga, Ing. I. Maxim, Ing. A. Molnar, Ing. M. Oprean, și Ing. P. Mecea.

A urmat cuvântarea D-lui prof. Gh. Andrașiu, din partea agriculturilor. D-sa a mulțumit celor ce au arătat deosebit interes pentru stabilirea legăturii agriculturilor cu Facultatea și a ura ca în același fel să se continue această operă, pentru ridicarea nivelului agricol al Banatului.

La sfârșit, din partea asistenților premiați, a vorbit D-l Ing. I. Maxim. D-sa a accentuat că gestul agriculturilor județului Timiș se resfrânge asupra promovării legăturilor începute, prin elanul rezultat din recunoașterea străduintelor depuse și prin adăogarea la posibilitățile materiale pe acestea primite cu această ocazie.

ține licitație publică cu ofertă închisă la sediul Comisiunilor Județene respective, pentru arendarea pe termen de 2 ani a bunurilor:

1. Bunul fost Leon Bercovici din comuna Aroneanu jud. Putna în suprafață de 34 ha. din care 10 ha vie, iar restul teren arab și fânețe. dela 400.000 lei arendă anuală.

2. Bunul fost Frederic Hajdu din comuna Vizna jud. Timiș-Torontal, în suprafață de 66,2857 ha., dela 35.000 lei arendă anuală.

Ofertanții trebuie să fie de origine etnică română și vor depune garanția de 10%, la val. arenzii pe 2 ani prezentând recipisa de consemnare a Cassei de Depuneri și Consemnațiuni.

Nu se admit garanții sub alte forme.

Persoana asupra căreia se va judeca definitiv este obligată ca în termen de 10 zile dela data comunicării, să semneze contractul de arendă, plătiind toate taxele de contract și impozitele legale, precum și cheltuielile de publicație în ziare și Monitorul Oficial, dela prima licitație și până la adjudecarea definitivă.

Director General: Indescifrabil Director: Indescifrabil 1560

Cereți pretutindeni

„CEAINA”

esență de Ceai natural și

„TRAIAN”

inlocuitor de Lămâie

Produs: TRAIAN IOANESIU

București II, Str. Bucovina nr. 15

Inreg. Cam. de Com. Buc. 2729/41

1555

Asociația Meseriașilor, Comercianților, Industriașilor și Muncitorilor Români din Timisoara.

CONVOCARE.

Potrivii dispozițiilor statutare și în conformitate cu hotărârea comitetului de conducere din 6 Februarie a. c. avem onoare a convoca

ADUNAREA GENERALA ORDINARA

a Asociației Meseriașilor, Comercianților, Industriașilor și Muncitorilor Români din Timisoara, care se va ține în Sala Festivă a Liceului Comercial din Bul. Diaconovici Loga No. 1, Duminecă în 27 Februarie 1944, ora 9 cu următoarea

Ordine de zi:

1. Conștiinirea și deschiderea adunării.

2. Darea de seamă a Comitetului de conducere, a casierului și a cenzorilor.

3. Descărcarea Comitetului de conducere de gestiunea trecută.

4. Aprobarea bugetului pe anul 1944—1945.

5. Alegerea pe timp de doi ani a trei cenzori, în locul celor dimisionați.

6. Eventuale propuneri, conform statutelor.

7. Închiderea adunării.

Timisoara, la 8 Februarie 1944.

Dr. Ing. Aurel Bărglăzan

Președinte.

Ing. Vasile Bardan

Secretar.

Notă: Au drept la vot numai membrii cu cotizația la curent.

Întru-ât la ora fixată nu s'ar prezenta numărul statutar de membri, adunarea se va ține peste două ore, cu orice număr de membri. 1562

S. E. T.

Stabilimentele Econ. ale Munic. Timisoara

R. P. C.

Nr. 483/1944 din 18 Februarie 1944

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați, că la data de 1 Martie 1944, orele 10 a. m. se va ține în sala de licitații a Regiei S.E.T. din Timisoara I, Bul. Diaconovici Loga Nr. 2, tratate prin bună învoială, pentru aprovizionarea Exploatării Pompelor funebre cu diferite materiale de fier și metal, necesare pe anul financiar 1944.

Valoarea aceste furnituri este de Lei 457.000—după deviz.

Tratarea se va ține în conformitate cu art. 12 din Decret-Lege, publicat în Mon. Oficial No. 21/1940 și 103/1943.

Toate persoanele cari vor lua parte la tratare vor depune pe lângă ofertă închisă și o garanție de 5% din valoarea furniturii oferită, iar oferta se va face în conformitate cu caietul de sarcini, care se poate vedea în fiecare zi între orele 8—14 în localul susamintit.

Stabilimentele Economice ale Municipiului Timisoara

1579

S. E. T.

Stabilimentele Econ. ale Munic. Timisoara

R. P. C.

Nr. 551/1944 din 18 Februarie 1944

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați, că la data de 2 Martie 1944, orele 10 a. m. se va ține în sala de licitații a Regiei S.E.T. din Timisoara I, Bul. Diaconovici Loga Nr. 2, tratate prin bună învoială, pentru aprovizionarea Exploatării Pompelor funebre, cu diferite ornamente de carton și hârtii speciale, pentru ornarea coșciugelor și crucilor, necesare pe anul financiar 1944.

Valoarea acestei furnituri este de Lei 204.275.—după deviz.

Tratarea se va ține în conformitate cu art. 12 din Decret-Lege, publicat în Mon. Oficial No. 21/1940 și 103/1943.

Toate persoanele cari vor lua parte la tratare vor depune pe lângă ofertă închisă și o garanție de 5% din valoarea furniturii oferită, iar oferta se va face în conformitate cu caietul de sarcini, care se poate vedea în fiecare zi între orele 8—14 în localul susamintit.

Stabilimentele Economice ale Municipiului Timisoara

1550

Bijuterie modernă

IGNATIE

Timisoara I, Str. Mercy 5. Tel.: 34-77
Inr. Of. Reg. com. Nr. 330,10.773/41 158

„Pietatea Bănățeană” Asociație pentru Ajutorare de Inmormântare, Timisoara

CONVOCARE

În conformitate cu art. 16 din Statutul Asociației noastre pentru Ajutorare de Inmormântare „Pietatea Bănățeană” din Timisoara, se aduce la cunoștința Asociaților că

adunarea generală

asupra gestiunii 1943, are loc în ziua de 21 Martie 1944 ora 10, în birourile Societății, la care invit membrii cu drept de participare și vot.

Cei cari sunt cu cotizația în restanță pentru morții obveniți în timp de 4 luni, au drept la participare.

Ordine de zi:

1. Constituirea biroului de conducere.
2. Raportul Consiliului de Administrație cu bilanțul și cu conturile încasărilor și plăților încheiate la 31 Decembrie 1943, raportul Cenzorilor, descărcarea gestiunilor.

3. Bugetul anului 1944.

4. Alegerea și complectarea conducerei precum și alegerea cenzorilor.

5. Propuneri conf. art. 18 din Statute. Dacă conf. art. 17 din Statute, numărul membrilor prezenți nu este suficient, ședința acestei adunări generale se ține în aceeași zi la ora 11, când se va hotărâ fără considerare la numărul prezenților.

Bilanțul cu contul încasărilor și plăților efectuate în cursul anului 1943 sunt la publică vedere în biroul Asociației.

Timisoara, la 15 Februarie 1944.
1575-1 Președintele Asociației

Primăria comunei Ohaba Forgaci
Nr. 157/1944

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că, Ministerul Agriculturii și Domeniilor a dispus de arendarea dreptului de vânat a comunei Ohaba Forgaci prin licitație publică. Ofertanții vor trimite oferte închise și sigilate cu cereri roșie Direcției Economice Vânătorii București Str. Polonă Nr. 8 până la data de 26 Februarie 1944 ora 11. Prețul estimat este 4000 lei.

Amatorii vor trebui să posede permisul de vânătoare pe anul în curs conf. Decretul Ministeriale Nr. 3312/1941. Pe ofertă se va scrie „Ofertă închisă pentru terenul de vânătoare al comunei Ohaba Forgaci”. Ofertele făcute altfel nu se vor lua în considerare.

Ohaba, la 9 Februarie 1944.

Primar, Notar,

Ioan Sârbu 1567 Ghe. Magheș

Primăria comunei Jamul-Mare

județul Timiș-Torontal

Nr. 220/1944

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați în ziua de 25 Februarie 1944 ora 11, în localul Primăriei Jamul-Mare, se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru procurarea 20 vagoane necesare pentru pavarea străzilor.

Licitație se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P.

Devizul, caietul de sarcini se pot vedea în orele oficiale la Primăria comunei Jamul-Mare, la 8 Februarie 1944.

Primar, Notar,

Euric Ackermann 1574 Petru Gubor

Corpul Portăreilor Tribunalul Timiș-Torontal din Timisoara

Dosar Nr. 489/1943

PUBLICAȚIUNE DE VANZARE

Nr. 3622 din 16 Februarie 1944

Se aduce la cunoștința publică că, în baza deciziei Nr. 3138/1941 al Judecătoriei I, Urbană Timisoara și a încheierii Nr. 4085/1943 din 7 Februarie 1944 a Judecătoriei I, Urbană Timisoara, în cauza execuțională a urmăritoarei vād. lui Dobândă Andrei născ. Acs Etel repr. prin Dr. Gheorghe David avocat din Timisoara, în contra urmăritului Dr. Victor Ioaneș de Apșa, pentru suma de 2773 lei capital, plus 1197 lei spese deja stabilite, în ziua de 29 Februarie 1944, ora 12 în Timisoara I, Strada Eminescu Nr. 3, se va vinde prin licitație publică averea mobilă a susnumitului debitor constând din una mașină de scris.

Licitația se va începe cu prețurile oferite, iar adjudecarea se va face aceluia care va oferi prețul mai mare la a treia strigare.

Adjudecatarul va suporta taxele respective proporționale cu prețul de cumpărare. Timisoara, la 16 Februarie 1944.

Portărel principal: Secretar
Victor Gobjilă 1572 Iosif Brânzei

COPIE

Nr. 14700/1943.

Președinția Consiliului de miniștri, Subsecretariatul de Stat al Românzării, Colonizării și Inventarului Central Național de Românzare

Direcția Bunurilor Serviciul Licitațiilor

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 4 Martie anul 1944 ora 10, se va

DAKRY SOL

Prof. Dr. F. Siegmund, Stuttgart

Nutrimet al părului. Eficacitatea succesului contra căderii părului și mătreaței este bazată pe cercetări științifice și prepararea cea mai exactă. — Se găsește în toate

Farmacile, Drogheriile și Parfumeriile

Laborator chim. Farmaceutic

Farmacia G. HIETCH Sibiu

Str. G. Cosbue Nr. 15

1471

ARADUL CULTURAL

Dați celor ce nu au

Trăim grele zile de război. Nu este vorba, că cineva ar suferi cumplic de foame în țara noastră. Așa ceva n'a fost și nu se va întâmpla niciodată. Se știe de a fel că chiar și dacă ar exista cel mai mare belug, pe lume, totuși ar fi persoane, care nu s'ar infrupta din aceste bunătăți, după cum iarăși este foarte adevărat, că există și oameni, chiar și din stâncă știu să facă să rolescă grăunțe dătătoare de viață, care să le alinteze foamea și să le dea mulțumire, sulețească. Dar înafară de mâncarea proprie zisă, există doar atâtea alte neajazuri și neajunsuri pentru a căror înlăturare se cere și ajutorul altora. Se cere bunăvoința și sprijinul omului caritativ. Nu mai poți trăi nici tu, iubite cetățene, izolat, în lumea aceasta, și nici eu, ori semenii noștri. Totuși nu ești deopotrivă. Pentru unii însă munca este o mare binefacere pentru alții poate fi o pedeasă, o mare povară. Acela care știe să se adopteze mediului și să iubească meseria sa, va putea să răzbească să dea înainte. Războiul aspru de acum ne impune multe înfruntări, multe înfrânări, dar mai ales o altă dăruire, mai sobră, mai samaritană. Nimeni n'are dreptul să huzurească, să risipească din avuții sau pentru plăceri trecătoare și fără nici un folos pentru el și pentru societatea în care face parte. Trăim mari prefaceri sociale. Poate pe cele mai mari pe care omenirea le-a trăit vreodată. Din această pricină ni se impun legi și comandamente speciale. Ni se impun abuzuri de tot felul. Chiar dacă am avea posibilitatea să ne facem toate poștele umeste și n'er fi frumos să procedăm în felul acesta, căci împotriva noastră s'ar reînnoiește blestemele fraților noștri, cari luptă deparat de fruntariile țării noastre iubite pentru apărarea gliei românești, de care suntem atât de mult legați și pe care o iubim atât de mult. Găsiți așa stăpână ne ocrotiște și tot ce ne va ocroti și în viitor. S'o iubim și să fim solidari până la ultima picătură de sânge întru apărarea ei. Așa ne poruncesc momentele de față și interesele noastre naționale. Nu-i român, sărac, ori bogat, care să nu simtă în sufletul său dragostea Patriei Mame, a dealurilor, a văilor și a livezilor românești de pretuieni. Dar ca să putem răzbi în bine calea destinului românesc e nevoie să ne iubim cât mai mult și să ne ajutăm reciproc, căci numai astfel vom face o faptă corectă românească. Să

invățăm din pilda altor neamuri, muncitoare, silitoare, și pibitoare de glia patriei lor. Să invățăm, căci nu este nimic rușine a lua lumină din lumina binefăcătoare a altora. Poporul român e înzestrat cu cele mai frumoase însușiri. Să ajutăm pe cei slabi și să-i facem puternici, cât mai puternici, spre a pune și ei umărul a luptei de cei buni a Nației spre a putea duce greul până la capăt. Vorba poetului: unde-i unu, nu-i putere, unde-s doi puterea crește,

iar dșmanul nu sporește... Să procedăm numai în felul acesta, căci numai acesta este comandamentul momentului. Unde găsești, tu iubite frate, un dram de suferință alin-o din toate puterile tale, din avuții tău. Iată pentru ce se impun azi alte moravuri, alte comandamente. Găsiți stăpână a Țării noastre, care și-a dat ție mult, îți va da și mai mult, dacă dai fratelui tău — astăzi în suferință. Fă numai așa iubite frate Române!

I. D. D.

A voit să-l liniștească, dar l-a omorât de-a binelea

Într-o corespondență trecută am anunțat că săteanul Petru Bulboacă a început din viață în urma rănilor primite în Decembrie anul trecut, când a fost lovit de mai multe ori cu briceagul. Înainte de a muri, Petru Bulboacă a declarat că știe de cine a fost înjunghiat, însă agresorul i-a dat 6000 lei ca să nu-l divulge. Parchetul a ordonat arțopsia cadavrului, fapt executat de d. dr. Berariu, medic legist. D-sa a con-

stațat că moartea a fost cauzată de loviturile de briceag primite. Jandarmii au început cercetările, stabilind că agresorul e ținărul Ilie Sârb, care a și fost arestat. Acesta a recunoscut că el este autorul agresiei, dar că victima îl bătea mereu și el nu a voit să-l omoreze ci să-l „liniștească” numai. Ilie Sârb a fost înaintat Parchetului, care va decide asupra sortii lui.

-X-

Fapte diverse

— **CONDAMNAREA UNUI MITUITOR.** Iosif Schwartz, evreu, funcționar particular din localitate a fost trimis în judecată și condamnat la trei luni închisoare și 20.000 lei amendă pentru mituire. Numitul, în 1941 când au fost confiscate de radio dela evrei și-a ascuns aparatul, care însă, cu prilejul unei perchezitii domiciliare a fost găsit. Iosif Schwartz, pentru a scăpa de urmările acestui fapt, a oferit poliștilor 10.000 lei. Poliștii i-au luat banii, însă i-au dresat acțele de rigoare pentru mituire.

— **ABUZ DE INCREDERE.** Vasile Grădinaru, avocat din Băiceni, a fost condamnat la 20.000 lei amendă, pentru abuz de încredere în cauza avocatului Nicolae Danciu.

— **INCA UN PROPRIETAR DE CASĂ CONDMNAT PENTRU ABUZURI FAȚĂ DE CHIRIAȘI.** Gheorghe Contra, impiegat CFR, a fost trimis în judecată instanței speciale pentru comertarea sabotajului, deoarece în calitate de proprietar de casă, a persecutat pe

chiriașii sa Ileana Feledi, pentru a o determina să-i plătească o chirie mai mare decât cea convenită la încheierea contractului. Printre altele Gheorghe Contra a dărâmat camera de lemne a chiriașei, astfel că aceasta a fost siliată să-și țină lemnele în curte. Pentru aceste fapte, Gheorghe Contra a fost condamnat la șapte luni internare în lagăr și 300 lei despăgubiri în favoarea chiriașei persecutate.

— **CRĂȘMA CLANDESTINĂ.** Vasile Gorovei și Dionisie Mălai au fost condamnați la câte o lună internare în lagăr pentru că au deschis o crășmă în carșierul Mureșel, fără a avea autorizația legală în acest scop.

— **MĂCELAR CONDMNAT.** — Petru Butoă, măcelar din st. Dna Bălașa, a fost condamnat la șase luni internare în lagăr cu suspendare, pentru că a depășit prețurile în vigoare pentru slănină.

— **SERVITORE HOATĂ!** D. dr. Cornel Pop, a reclamat poliției pe servitorea sa Maria Romoșan, care, în lipsa sa de acasă l-a furt diferite haine și lucruri casnice.

— **A DEȚINUT VALUTA.** Ioan Mocuța din Curșiei a fost înaintat poliției, pentru că asupra sa a fost găsită suma de 1100 kina croate.

Nouile norme pentru transporturile zdrențelor de bumbac, lână, cânepă și

„Monitorul Oficial” publică următoarea decizie:
Transporturile pe orice cale, de zdrențe de bumbac, lână, cânepă, in, etc., noi sau vechi, precum și transporturile de deșeuri rezultate din prelucrarea lânii, nu se pot face decât dacă sunt însoțite de unul din documentele indicate la punctele a, b și c de mai jos:
a) O autorizație de transport de culoare albă, prevăzută cu timbrul sec. al Soc. OFIL, autorizație pe baza căreia colecții ambulante pot transporta la depozit de care depind, zdrențe și deșeuri până la o greutate de maximum 200 kg. de fiecare transport;
b) O autorizație de transport, de culoare albă, prevăzută cu timbrul sec. al Soc. OFIL;
c) O factură a Societății OFIL, ce

Actualitatea arădeană Credite ieftine pentru funcționari

În legătură cu articolul apărut în „Credința” și intitulat „O! scumpete”, am primit la redacție o înțâmpinare întâle, fără a ști precis cine ne-a trimis-o. Din conținutul ei însă rezultă grija celui care ne-a trimis-o pentru scarta funcționarilor, grija pe care înțregime ne-am însușit-o și noi. Cuvintele care ne-au parvenit sunt pozitive dintr-o sinceritate fără margini, recunoaștem. Și noi împărtășim în ceea ce ne-a fost scris. Cunoaștem scarta funcționarului român. Și o cunoaștem din propria experiență. Ideea ce ne-a fost sugerată o îmbrățișăm cu cea mai mare căldură. E foarte bună. Înțelegerea de credite ieftine pe seama funcționarilor ar fi una dintre cele mai bune și înfructușite ce s'ar face pentru ajutarea acestei țagme sociale. Ar fi mai a'es. Pe lângă economize ar putea fi înființată asemenea instituții, care să le covârșitor de binefacător pentru cei care au nevoie de a le înfrunța. Da, credite ieftine se cer să fie realizate pentru funcționari, mai ales pentru cei cu familii mai numeroase și impozante și greutăți mult mai apăsătoare. Timpurile sunt grele. Trăim vremuri de război, care cer tuturor sacrificii, înființarea de credite ieftine pentru funcționarii publici ar fi însă o măsură care tre cele mai bune, dintre cele mai ieftine, căci astfel multe din lipsurile obișnuite ale familiilor funcționarilor publici ar putea fi înlăturate, iar aprovizionarea cu îmbrăcăminte s'ar face în condiții satisfăcătoare. Într-un câmp, deci și pe această cale se poate accia, care au posibilitatea să se dea ceva în această direcție s'o să se întârzie, căci astfel contribuie în mod cel mai fericit la soluționarea unei probleme, care ni se pare foarte actuală. Sub credite ieftine înțelegem și o dată posibilitatea funcționarilor de a cumpăra, mai ales îmbrăcăminte, pe seama lor și a familiilor lor în prețuri modeste care să nu le depășească puterea de plăță. Și asta nu ni-se pare deloc greu de realizat. Soluționarea înființării creditelor ieftine nu ni se pare imposibil de realizat. Asemenea credite au mai existat.

I. D. D.

În săptămâna aceasta se va deschide în

„ARAP”

Str. Meșianu nr. 39 fostă prăvălia Glesim
GUMPARA
VINDE
MIJLOCEȘTE DISCRETE

Directorul unei bănci din Pecica -- Arad -- pierde, în împrejurări suspecte, un milion lei

Luni înainte de amiazi d. Coriolan Popovici, directorul Băncii Țărănești din Pecica, a ridicat dela sucursala din localitate a Băncii Naționale un milion lei. După încasarea banilor, i-a pus într-o valiză, apoi, pe la orele două după amiazi a intrat în bodega Iliasa din str. V. Goldiș Nr. 1, unde s'a întâlnit cu cunoscuți cu care a staț până pe la orele 6 după amiazi. Națural în urma bănușurilor consumate, d. Coriolan Popovici era în „voie bună”. Plecând dela bodega, s'a dus la gară, a luat trenul de

Pecica spre a merge acasă. Întrând în casă, mama lui l-a întrebat că unde-i este valiza. D. Coriolan Popovici abia atunci și-a dat seama că nu are nici valiza și nici milionul de lei ridicat dela Banca Națională. Revenit bruso la realitate, el a anunțat imediat poliția, care a început, de îndată, să facă cercetările de rigoare. Din cele stabilite până acum, rezultă că la plecarea din bodega, d. Coriolan Popovici a luat cu sine și valiza. Poliția conștinuă cercetările pentru a stabili faptele.

Pentru Casină se caută mașină de gătit după posibilitate pentru Aragaz, necesară pentru hrana a 200-300 persoane, chiar și folosită, preferabilă pentru o singură mâncare. Ofertele se vor înainta de urgență la

Fabrica „TEBA” S. A. Arad

Integ. sub No. 253/1926

poartă timbrul sec. al acestei societăți.
Orice transport de zdrențe de bumbac, lână, cânepă, in, etc., precum și deșeuri, rezultate din prelucrarea lânii ce nu este însoțit de unul din documentele menționate mai sus, sau este însoțit de formulare vechi ale Soc. OFIL, nu mai sunt valabile, și anume: autorizație pentru colector ambulant, de culoare roz autorizație albastră, bonă de predare roz, sau bon de livrare de culoare galbenă, nu este permis.
Infrațiunile la prevederile prezentei decizii se vor pedepsi conform prevederilor legii pentru activarea produselor regimul prețurilor, reprimarea speculației și a sabotajului economic Nr. 1 din 1 Mai 1943, cu modificările ulterioare.

SOCIAL - ECONOMIC

PRIMA PUBLICITATE

... apare în fiecare zi. Anunțuri la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Cereri și oferte de serviciu

... ziarului „DACIA” pentru Arad. Caută funcționară cu practică.

... vânzătorii de ziare la redacția Arad Strada Mărășești Nr. 1.

... meritoare precepută pentru croi de ... Se va adresa doamnei Ionescu Arad, Str. V. Stroescu Nr. 5/a.

... cameră mobilată cu intrare separată, acces la baie. Adresa la ziar.

... ocupărească perfectă la două persoane. Adresa la ziar.

... ziarului „Dacia” caută bucătăreasă, ajutor bucătar, doi ucenici de bucătărie și doi oameni de serviciu.

... soasă franceză, germană, italiană-română caută urgent modestă cameră, prelecții și conversație dispusă să plătească și chiria. Str. Teodor Serb No. 10. între orele 3—5 d. a.

Vânzări - Cumpărări

... vânzare un pian marcă engleză placă metal, stare foarte bună. Vizibil 8—12, fiecare zi, Alexandru, etaj II, Reg. Maria 19.

... loc de casă, în cartierul Vilelor. Adresa la Redacția Ziarului „Dacia”, Str. Mărășești Nr. 1. Telefon: 11-28

... loc de casă, în cartierul Grădște. Adresa la Redacția Ziarului „Dacia”, Str. Mărășești Nr. 1. Telefon: 11-28.

... lap combinat de nuc puțin folosit, patru saune moderne capitulate de vânzare. între 9.

... su în schimbate cu mobilă veche, haine sau costume bărbătești Str. Sarmiseghetelor furnizat cu nuc în bună stare de vânzare. Piața Lucei nr. 17, ap. 7.

... vânzare praf de var pentru îngrășământ artificial al pământului. Adresa Bul. Regele Ferdinand 56 Arad.

... casă nouă de vânzare, lângă Calea ferată. Arad, Str. Rândunicii Nr. 9. Preț 500 lei. — Adresa: dl Sima str. Alex. Gavra Nr. 21.

... mașină de cusut marca „SINGER” de vânzare. Adresa Calea Romanilor 26, Arad.

... vânzare covoare smirna veritabil mări-mea 8x4 mtr. Adresa: Agentura Gh. Coman Str. Eminescu 17.

Diverse

... locirea locuințelor goale și camerilor mobilate. Agentura „Coman” Strada Eminescu 17, etaj I Inreg la Cam de Com. Ind. sub Nr. F. 11334/943.

... Agentura Generală de vânzare și cumpărarea imobilelor. COMAN GHICOPGHE Arad, Str. M. Eminescu Nr. 17 etaj I Telefon. 26-97. Inreg la Cam. de Com. și Inregistrare sub Nr. Fi. 11334/1943

... Case de vânzare: Casă particulară modernă cu cameră de baie și grădini lângă Str. Căpâlniceanu, 2 milioane — Vila modernă cu două apartamente, grădini și garaj, în centru 6 milioane — Casă mică cu grădini 288 m. p. lângă Strada Sava Radu 500 mii lei. — Casă particulară compusă din 2 camere și dependințe cu grădini 150 m. p. 1 milion. — Grădini cu pomi fructiferi 135 m. p. lângă Mică-lăca-Nouă 150000 lei — Căutăm pentru cumpărare pământ arabil 10—12 jugh. în județul Arad.

Cinematograful **CAPITOL** Căminul Industriștilor Arad
TELEFON 23-22

? Două mari reprezentații festive de deschidere

14 Iulie ... Ziua Poporului Francez ...

Muzicele răsună neaptea târziu pe străzile Parisului... O dramă profundă se petrece în acest timp într'un hotel de periferie... în

AMANȚII

cu: Anna Bella, Louis Jouvet și Jean Pierre Aumont.
O dramă a dragostei și a muzicii

Rezervați bilete din timp! Casa deschisă toată ziua!! — Telefon: 23-22.

Pentru cetitori

Ziarul „DACIA” are zilnic la dispoziția publicului arădan două pagini, având reportajii, articole și informațiuni, ce întreprind problemele economice, culturale, sociale, etc., locale și din regiune.

Colaborează dl profesor I. D. DABICIU.

Conducerea administrativă o are dl ION MANDRECI în calitate de inspector administrativ al ziarului.

Sediul ziarului se află în Arad, Strada Mărășești Nr. 1 Telefon: 11-28.

Atențiune Doamnelor!

Vizitați numai SALONUL DE COSMETICA

IULIU HAJDU

ARAD, Str. M. Eminescu Nr. 20—22.

Telefon: 21-81

Autorizat de Onor. Ministerul Sănătății

Cinema ROYAL Arad CINEMA CORSO

Telefon: 19-33

STRADA ALECSANDRI 2

A Z I !

Filmul care ne amintește de marele succes „Gunga Din”

Secretele Mării Roșii

în rolul principal cu cel mai mare actor al Franței

HARRY BAUR

în filmul care ne transportă în locurile misterioase ale Africii, Secretele Mării Roșii. Nu pierdeți ocazia de a vedea acest film.

Reprezentările zilnice la orele 3, 5, 7 și 9.

PENTRU CAROLINA se caută o mașină de gătit după posibilitate pentru Aragaz, necesară pentru hrana a 200—300 persoane, chiar și folosită, preferabilă pentru o singură mâncare. Ofertele se vor înainta de urgență la fabrica „Teba”, S. A. Arad, Inreg. sub no. 353/1926.

Fabrica chimică modernă cu instalațiuni cazan stabil, clădită cameră cu mașinării cele mai moderne în ca' de fabrică, birou, aprovizionată cu culori pentru fabricarea oricăror articole chimice, din motiv familiar urgent de vânzare lei 2.000.000. În cartierul vilelor casă cu 6 camere și cu tot confortul 6.000.000 lei. Casă cu 1x3 camere, tot confortul și 1x1 în centru cu 3.500.000 lei. Mică casă particulară nouă cu 3 camere, cu tot confortul 1.200.000 lei. Casă particulară cu 2 camere cu grădini mare, casă nouă în Pârneaava 1.300.000 lei. Agentură văd. lui Albert Haasz, str. I. Petruț No. 3, Tel. 22-21, Inreg. Cam. Com. 3687/1942.

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU

20 FEBRUARIE 1944

Kalman, Piața Avram Iancu, tel: 15-00
Ghinaciu, Mărășești 68, Tel. 43-01
Mumucianu, Calea Aurel Vlaicu 70. Serv. c. permanent.

CINEMATOGRAFE

20 FEBRUARIE 1944

CORSO: Mazurca dragostei,
FORUM: Venera Oarbă,
URANIA: Raimu în îmbogățitii de azi.
ROYAL: Secretele Mării Roșii,
CAPITOL: Amanții.

Camera Agricolă a județului Arad

AVIZ

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 20 Februarie a. c. orele 11 a. m. va avea loc la sediul Camerei Agricole din Arad, strada Gh. Popa Nr. 4, decernarea premiilor acordate agricultorilor din județ, care au luat parte la concursurile agricole organizate de această Cameră în anul 1943.

Cinema FORUM

ARAD. — Telefon: 20-10

Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix.

A Z I ! Un film de ABEL GANCE

Venera Oarbă

cu: Viviane Romance și Georges Simenon
O capodoperă care va rămâne veșnic întâipărită în memoria tuturor.

ATENȚIUNE!

La Pielăria LEITERSDORF ALEXANDRU

din Arad, Str. Mareșal Averescu nr. 1 se primește Talpă sintetică fără bon pentru cismari și particulari.

ULTRAFON

S. I. N. C.

Electro-Radio-Import

Arad, Piața Luther Nr. 1.

LADISLAU HORVATH

laborator de radio

ARAD, Str. V. Goldiș 5.

CORNEA ADAM

PIELARIE

ARAD, Str. Dr. Polras

Atențiune! Atențiune!

Baia de Fier Arad

renovată conștient, stă la dispoziția publicului, în permanență deschis de la orele 5 dimineața până la 10 seara, serviciu prompt. — Personal conștiincios.

ULTIMA ORA

O nouă armă secretă a fost încercată pe frontul Italian

Armata sovietică a fost istovită de trupele germane

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

La sud-est și nord de Krivoi Rog, sovieticii au trecut ieri, cu puternice formațiuni de infanterie și tancuri, la atac. S-au desfășurat lupte grele, care mai durează. Mai cu seamă la o pătrundere realizată la sud-est de oraș, se dau lupte crâncene.

In luptele grele dela Nicopoi, divizii germane au capturat sau nimicit 1751 tancuri, 533 tunuri, numeroase alte arme și material de război. 56 avioane inamice au fost doborâte de arme de infanterie. Aviația noastră a contribuit în mare măsură la aceste succese.

In spațiul dela Cerkasy, legătura cu un grup de forțe germane mai mare, care a fost încercuit de mai multe săpământuri, a fost restabilită din nou, după respingerea mai multor contraatacuri inamice și după ce grupul încercuit a reușit să străpungă până la formațiunea de tancuri germane puse în luptă pentru degajarea lor.

La sud de lacul Ilmen, înrândul în frontul sovietic, împreună cu orașul Staraja Russa, a fost evacuat pentru scurtarea frontului, după ce toate instalațiunile militare au fost nimicite.

La vest de lacul Ilmen și pe frontul până la lacul Peppus, cum și la Narva, sovieticii sprijiniți de tancuri au atacat de mai multe ori, fără succes. 36 tancuri sovietice au fost nimicite cu această ocazie.

La sud de Roma, atacul german pornit pentru străntorarea capului de debarcare dela Nettuno, sprijinit de puternice formațiuni de artilerie și avioane de luptă, progresează, în mod favorabil, provocând incendii și distrugerii pușot provocate incendii și distrugerii puternice.

La Cassino, grenadierii noștri curajoși, au respins toate atacurile inamice și au alungat, în mai multe locuri, grupuri de luptă inamice pătrunse, cauzând anglo-americanilor pierderi grele în oameni și material de război.

Deasupra spațiului de luptă italian am fost doborâte ieri, 18 avioane inamice.

Inhumarea unor eroi din batalionul de propagandă în cimitirul „Ghencea”

BUCUREȘTI, 19. (Rador) Ieri la orele 15 a avut loc la cimitirul militar „Ghencea” ceremonia înmormântării unor eroi din batalionul de propagandă căzuți la datorie. Slujba funebra oficiată de un sobor de preoți s'a desfășurat în prezența dlor general aviator Gh. Jienescu, ministru secretar de stat al aerului, general Camenița, secretar general la Ministerului de Război, general S. Mardari, Subșeful Marelu Stat Major, Al. Badăuța, secretar general la Ministerul Propagandei, George Vraca, președintele Sindicatului Artiștilor dramatici, George Cocea, președintele Sindicatului Artiștilor instrumentiști, precum și un mare număr de ofițeri superiori din Marele Stat Major, cei mai de seamă artiști ai scenelor noastre, precum și numeroși

ziariști. A luat cuvântul d. locot. de rezerva Băleanu Ion, din partea aviatorilor; Petru Comărnescu, din partea Direcției Generale a Teatrelor și d. Geor-

ge Vraca, din partea Sindicatului Artiștilor dramatici, arătând în cuvinte calde meritele celor căzuți. Solemnitatea a luat sfârșit la ora 16.30.

Importante succese defensive în răsărit

BERLIN, 19. (Rador) Se dau următoarele amănunțe cu privire la situația luptelor din sectoarele de nord și mijlociu ale frontului de răsărit. De pe întregul sector mijlociu nu se semnaleză nici-o acțiune de luptă demnă de a fi menționată dela atacul sovietic din noaptea spre 17 Februarie, care a fost respins. Astfel a doua bătălie defensivă din jurul Vitebskului, care a început la 3 Februarie s'a terminat prin pauză intervenită în luptă în ziua de 17 Februarie.

Această a doua bătălie defensivă s'a încheiat printr'un deplin succes al trupelor germane și al armelor lor.

In ciuda punerii în acțiunea a șase armate cu un total de 53 divizii de infanterie aproximativ 13 brigăzi de tancuri și un număr considerabil de baterii de artilerie, bolșevicii nu au reușit să etec-tueze străpungerea planuită înspre Vi-

tebsk, pornind din spre sud est și nord est și să distrugă astfel forțele germane aflate în „Fortăreața Vitebsk”.

In sectorul de nord al frontului de răsărit, înaltul comandament german a ordonat formațiilor, operând în jurul localității Staraja Russa, să se rializeze pe poziții pregătite de mai înainte spre a scurta linia frontului și spre a economisi noile rezerve operative. Localitatea Staraja Russa, a fost părăsită după distrugerea sistematică a tuturor așezămintelor militare și economice și-a tuturor instalațiilor, fără ca bolșevicii să fi reușit să împiedece în vreun fel replierea germană.

De abia în zorii zilei de Vineri bolșevicii și-au reluat înaintarea oprindu-se în eșec din nou, după ce au făcut cunoștință cu câmpurile de mine germane, instalate cu abilitate, și după ce au suferit pierderi destul de simțitoare.

Trupele germane au istovit armata roșie

BUCUREȘTI, 19. S. P. P. (transniț): REDACTORUL MILITAR AL AGENȚIEI D. N. B., IN COMENTARIU SAU ASUPRA SITUAȚIEI DE PE FRONTUL RĂSĂRITEAN, CONSTATA CĂ IN SECTOARELE UNDE S'AU DAT LUPTELE ULTIMELE LUNI, S'A PRODUS O DESTINDERE GENERALĂ.

EA ESTE SIMPTOMUL CĂ INAMICUL SE RESINTE PE URMA PIER-

DERILOR SUFERITE. PRIN ACȚIUNILE LOR OFENSIVE ȘI DEFENSIVE CARE S'AU EFECTUAT IN CADRUL SCURTĂRILOR DE FRONT, TRUPELE GERMANE AU ISTOVIT ARMATA ROȘIE IN AȘA MĂSURĂ, INCAT STABILIZAREA FRONTULUI DE RĂSĂRIT NU PARE SĂ FIE DECAT O AMNESTIERE DE SCURT TIMP.

Forțele germane încercuite au reușit să restabilească legătura cu restul trupelor germane

Berlin, 19. — După cum se anunță în comunicatul de război de ieri, s'a reușit la vest de Cercassi, după lupte ofensive și defensive de mai multe zile, să se restabilească legătura cu o grupă de luptă germană încercuită de mai multe zile.

Forțele germane încercuite cu toată superioritatea numerică a inamicului au făcut față atacurilor concentrice a inamicului. Cu toate greutățile de neînchipuit a terenului cu toate condițiunile neprielnice a inamicului, grupa de luptă a reușit în urma unui atac al formațiuni-

lor blindate germane să restabilească legătura cu unitile principale de luptă germane. De ieri seara grapa de luptă face parte integrantă din noua linie principală de luptă germană.

Sustinerile sovieticilor lansate prin comunicat special privitoare la nimicirea acestor grupe de forță nu sunt decât invențiuni și exprimă numai furia și decepția bolșevicilor cărora le-au căzut în mână numai vehiculele distruse și armele grele făcute inutilizabile ale grupei de luptă.

Faptul că postul de radio sovietic

chiar în ziua aceea a anunțat nimicirea diviziilor germane în care acestea s'au unit cu forțele liberatoare, care au zecăză minciunile serviciului de informațiuni al sovietelor.

Bomba lansată dela distanță împiedecă invazia în Europa

Berlin, 19. — După cum rezultă din comunicatele neutrale, în cercurile de opinie anglo-americane se discută cu tărie ardoare actuală noua armă secretă germană „bomba lansată dela distanță”. Sunt temeri în aceste cercuri că această bombă lansată dela distanță va săvârși foarte mult invazia planuită de germani. Noua armă germană împotriva căreia se poartă reacțiunea prin focul artileriei anti-aeriene, prezintă un deosebit pericol pentru circulația vaselor. In cercurile militare engleze se susține că germanii au folosit des această bombă dela distanță într-o măsură oarecică dela Nettuno. Aceasta ar fi cauza că germanii nu pot avansa la Nettuno.

Natural cercurile germane inițiază iau mici o atitudine față de această cauză.

La Nettuno se dă ofensiva decisivă

Berlin, 19. — Feldmaresalul Kesselring, de 48 ore a pornit la Nettuno ofensiva decisivă. Opt divizii de infanterie, tancuri Tiger puternice forțe de artilerie și formațiuni de avioane de luptă și de bătălie atacă fără încheiere capul de pod anglo-american.

Infanteria și tancurile atacă marea reu pozițiile anglo-americane

Londra, 19. — După cum comunică din Nettuno corespondentul de război al ziarului „Exchange Telegraph” trupele anglosaxone nu au trăit dela marea capului de pod un foc de artilerie atât de ucigător ca în ultimele 48 de zile. Corespondentul de război caracterizează situația ca extrem de critică. Germanii — adaugă el — după lupte de două zile au obținut un oarecare câștig de teren. Infanteria și tancurile atacă conținut pozițiile anglo-americane susținute fiind de cel mai puternic foc de artilerie și de aviație. După cum comunică feldmaresalul Kesselring și-a făcut completă lichidare a capului de pod. Cheile corespondentul de război.

A treia ofensivă de iarnă e ca și încheiată

Berlin, 19 (DNE). — Corespondentul militar al agenției DNE Martin Hall-Sleben prezintă în comentarea situației în primul plan deosebirea între serviciile de informațiuni germane și sovietice. El scrie: Faza a treia a ofensivei de iarnă sovietică este ca și încheiată atât la nord de Krivoi Rog cât și la Narva numai la periferie se poate schimba ceva. Luptele noi pornite trebuie să li se atribuie un caracter local. Germanii au obținut într-o așa măsură uzura forțelor inamice încât stabilizarea frontului general german din răsărit este o problemă de scurtă durată. După ce între Pripeț și Berezina deja de mai multe zile nu s'a desfășurat o activitate mai importantă, sovieticii au oprit marea lor atac și în regiunea Vitebsk și la Nevel. Deja rapoartele posturilor de comandă germane apărute în ultimele comunicații ale înaltului comandament german, menționea-

ză în deoseb. în ultimele opt zile zdrobirea acestora și scot în evidență reușita acțiunii de atac germană din această regiune. Aici trebuie de scos în evidență faptul că speranțele sovietice, după eșecurile dela Nikopol și dela Luga s'au îndreptat asupra acestui sector cautând să repare ceva printr'o lovitură nimicitoare. Activitatea de luptă ulterioară în general este cea mai bună dovadă că nu numai speranțele inamicului au fost complet șterse ci comunicatul de succese al sovieticilor și se opun greșelile militare. Cât de neslăbită este față de această forță combativă germană și câtă puțință de creștere mai are o demostrează în deosebi reușitele acțiunii în șoc ale trupelor germane dela sud-vest de Cerkasi, care au rezistat tuturor atacurilor concentrice ale sovieticilor date cu

forțe covârșitoare ca număr, până când acțiunea tancurilor grele germane în colaborare cu unitățile motorizate germane au deschis un important canal de scurgere nimind cu acest prilej cea mai mare parte a forțelor inamice. La Berlin nici odată nu s'au negat câștigurile de teren ale inamicului căci această servit la urmărirea unor obiective precise. Două cazuri din trecutul apropiat caracterizează lipsa de aderare a stărilor militare date de adversarii germanilor:

1.) Știrile despre o oarecare încredere a unităților germane în regiunea Nikopol după modelul dela Stalingrad.

2.) O asemenea comunicare sovietică și britanică în legătură cu sectorul de nord al frontului, unde de prezent au încercuite armate germane complete. Săptămânile viitoare vor avea cuvântul în privința faptelor militare.